
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Röszke Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
5. A nők helyzete és esélyegyenlősége	38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	41
7. Fogytékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	51
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
1. A HEP IT részletei.....	52
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	52
A beavatkozások megvalósítói	53
Jövőképünk	53
Az intézkedési területek részletes kifejtése	54
3. Megvalósítás	74
A megvalósítás előkészítése	74
A megvalósítás folyamata	74
Monitoring és visszacsatolás	75
Nyilvánosság	76
Érvényesülés, módosítás	77
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Röske Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézmény fenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

1

Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Röszke a Dél-magyarországi régióban, Szegedtől délre, 15 km távolságban helyezkedik el, a Holt Tisza, az 5-ös út, M5-ös autópálya és az országhatár között. Mórahalom és Szeged Kistérséghez is kapcsolódik. Határos települések: Szeged, Mórahalom, Domaszék. A lakónépesség az utóbbi években folyamatosan nőtt, s a beépített területek száma is növekszik. Településünk külterületén pedig körülbelül 410 tanya található.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	3 307	
2013	3 169	95,8%
2014	3 145	99,2%
2015	3 378	107,4%
2016	3 536	104,7%
2017	3 553	100,5%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR., helyi adatgyűjtés

Történetéről:

Röszke 1731-ben kapta királyi adománylevelét, de ekkor még nem szerepelt önálló településként, Szegedhez tartozott. 1720 óta követhetjük nyomon a benépesülését:

- 18. század eleje - szerb granicsárok (határőrök), horvát birtokosok zsellérei alkotják a népességet.
- 1950-ig Szeged város alsótanyai közigazgatási egysége. Önálló kapitányság, kapitányai Rózsa Vince, Guzzi József.
- 1950-től önálló község.

Régészeti leletek alapján több mint száz lelőhely bizonyítja a település lakott voltát. Közülük kiemelkedő, európai jelentőségű a Bálint néven ismert Nagyszéksósi hun lelet, melyet 1926-27-ben Móra Ferenc tárt föl, másolatai a szegedi múzeumban tekinthetők meg.

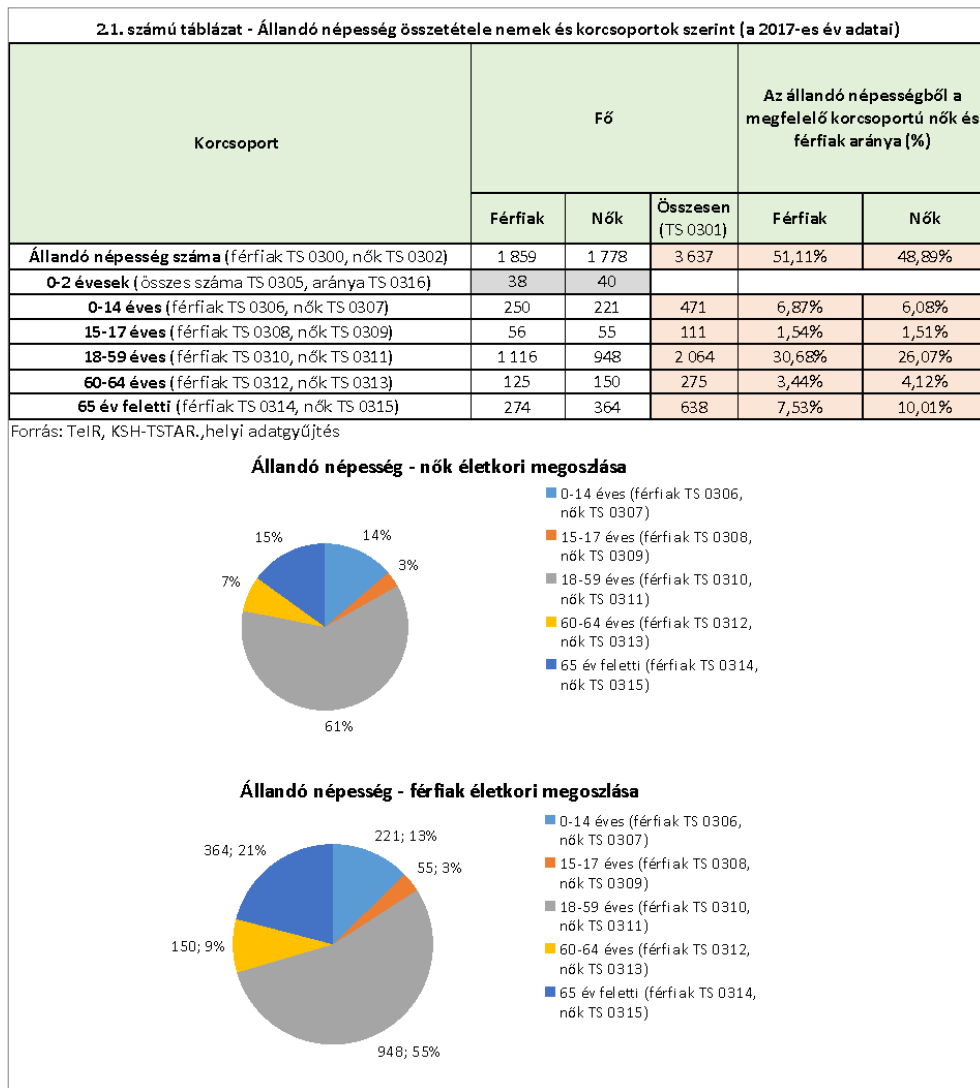
A Ladányi-dűlő környékén feltárt két honfoglaló sír bizonyítja, hogy a honfoglalók kiemelt települése volt a Tisza mellékének ez a része.

A "Tisza sor"-nál talált Árpád-kori templommaradványt és a körülötte lévő sírkertet a tatárdúlás rombolta le. A falu "fölvégén" található Rác-körösz (rác temető) és a sok szerb eredetű név (Osznovics, Polovics, Marinkovics és Szulcsán, stb.), továbbá a "rácok dűlője" bizonyítja, hogy a ma már elmagyarosodott dohány és paprika kertészek elődei itt szlávok voltak.

Ha Röszke településtörténetét vizsgáljuk, azzal a sajátos tényezővel kell számolnunk, hogy 1950-ig nem önálló

településként szerepel a korabeli írásos anyagokban. Jóllehet a település már 1730-ban megkapta királyi adománylevelét, de a terület nagy részét Szeged vagy polgárai használták.

A község neve az első írásos emlékekben 1439-ben Rezke alakban szerepel. Kézenfekvőnek látszik a rez szóból való származtatás: ennek erdőbeli irtás a jelentése, melyhez később a ke kicsinyítő képző társult. Igazolni látszik ezt a feltevést az, hogy Szegedtől egészen Röszkéig a Tisza árterén terjedő nagy erdőségek faanyagából került ki a szegedi váralsóvárosi templom faanyaga és a híres szegedi hajóácsok is használták ezeket a fákat. 1730-31-ben a térképeken, mint Reska szerepel, a 18. században pedig Reszke néven ismerhették a települést.

Az állandó népesség arányait tekintve a kor és a nemek arányainak eloszlását érdemes megnézni. A 2017-es adatokban a nemek százalékos eloszlása szinte minden korosztályban a férfiaknál több, kivéve 60 illetve a 65 év felettieket, ahol a nők aránya 10%, míg a férfiaké csupán 7,5%. Ennek oka az lehet, hogy a férfiak halandósága magasabb, mint a nőké. Érdemes még a korszerinti eloszlást is nézni, amiből az derül ki, hogy a településen legtöbben a 18-59 év közöttiek vannak 2064 fővel.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	623	430	144,88%
2013	626	433	144,57%
2014	632	437	144,62%
2015	626	451	138,80%
2016	625	470	132,98%
2017	638	471	135,46%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A 3. számú táblázatból látható egyrészt, hogy 2017-ben tovább emelkedett a 65 év feletti lakosok száma. 638 főre. Másrészt viszont emelkedett a 14 év alatti lakosok száma is, így az öregedési index is csökkenést mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások				
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	86	74	12	-2,6
2013	91	69	22	-2,6
2014	95	60	35	-1,15
2015	121	76	45	-2,96
2016	115	82	33	-4,24
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR				

Az elvándorlók száma az utóbbi öt évben viszonylag állandósulni látszik. Viszont, akik Röszkét választják lakóhelyüknek, azok száma nőtt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás			
Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	20	31	-11
2013	26	34	-8
2014	25	39	-14
2015	25	41	-16
2016	29	37	-8
2017	20	36	-16
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A településen a természetes szaporodás adatai is negatív mérlegen állnak. Az országos adatok is azt mutatják, hogy a népesség csökkenése a természetes fogyásból eredt: minden évben kevesebb gyermek született, mint ahányan meghaltak, az ország lakossága tehát természetes módon csökkent. Ugyanez érvényes a röszkei adatokra is, ahol szintén kevesebb volt évről évre az élve születések száma, mint a halálozások száma.

Demográfia: Korszerinti elosztásban a lakosok legnagyobb arányában a 18-59 évesek vannak, tehát az aktív korúak száma igen magas. Ugyanakkor az öregedési index azt mutatja, hogy a településen nagyszámú az idősek aránya, ami azért is jellemző, mert az idősek számának növekedésével a gyermekek születési száma és az idevándorlások száma sem emelkedik nagymértékben.

A falu infrastrukturális ellátottsága kimondottan jó. Az itt élők életminőségét nagymértékben javítja a kiterjedt, jól működő intézményrendszerek sokasága, amely magában foglalja a Szociális Szolgáltató Központot, a Tanyagondnoki Szolgálatot, két háziorvosi és egy gyermekorvosi körzetet, színvonalas bölcsődei és óvodai ellátást, nyolcosztályos általános iskolát, művelődési és sportolási lehetőségeket.

Röszke területén található az ország egyik igen fontos és nagy forgalmú határátkelőhelye. Az ország déli kapujának nevezett röszkei határátkelő meghatározza a település fejlődését, így lényegesen nagyobb a kereskedelemmel foglalkozó és szolgáltatást nyújtó vállalkozások száma. A lakosság fő elfoglaltsága a mezőgazdasági termelés, főként a zöldségtermesztés (rettek, sárgarépa, paradicsom, étkezési paprika, vöröshagyma). Az itt élők megélhetését elsősorban a mezőgazdaság és a hozzá kapcsolódó élelmiszerfeldolgozó ipar biztosítja, illetve a nagyváros, Szeged közelsége. Röszkén található az Unilever Kft. röszkei gyáregysége, amely a híres KNORR termékek gyártója. Az egyre népszerűbb falusi turizmushoz kötődően több tanyán is várják a hozzánk látogatókat.

Községünk önkormányzata az elmúlt években számos fejlesztési célú beruházást valósított meg:

2007-ben avathattuk a Konferencia és Képzési Központot. A polgármesteri hivatal „ikerépületében” kapott helyet egy konferenciaterem. A vajdasági Magyarok és Röszke közös Interreg pályázatának keretében megvalósult beruházás helyet adhat oktatási programoknak, szakmai konferenciáknak és közösségi rendezvényeknek egyaránt. Az elmúlt években megvalósulhatott az orvosi rendelők belső felújítása, a teleház és a művelődési ház épületének külső-belső felújítása, korszerű hulladékudvar és szelektív hulladékgyűjtő sziget átadása, Ifjúsági Közösségi Tér létrehozása, játszótérfejlesztés. 2010-ben közösségi közlekedéshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés keretében a Szent Antal tér köszöntő-, dísz térré történő építése, tanyai buszforduló, bel- és külterületi buszmegállók megépítése, felújítása és akadálymentesítése, fedett buszvárók kialakítása. A településközpontban a Szent Antal térrel szemben Pihenőpark, illetve fedett elárusítóhellyel (kispiac) ellátott tér létesült, amely lehetőséget biztosít az itt élőknek a helyben termelt áruk értékesítésére. 2010-ben került sor továbbá a helyi általános iskola főépületének felújítására, mely felvette az Orbán Dénes nevet.

Értékeink, küldetésünk

A hagyományok ápolása, az igazi értékek továbbvitele örömet okoz minden itt élőnek. Fontos, hogy mindenki nemi, faji vagy anyagi megkülönböztetés nélkül ugyanúgy rendelkezhesen ezekkel az értékekkel. Röske Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játsszanak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Röske település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program célcsoportjait érintő rendelkezéseit szabályozó Rőszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól. E rendelet szerint a képviselő-testület szociális rászorultság alapján a jogosult számára települési támogatást szavazhat meg. Mely magában foglalja a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást, a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott hozzájárulást, gyógyszerkiadások viseléséhez juttatott települési támogatást, temetéshez nyújtott segítség és szociális tűzifa formájában nyújtott települési támogatást.

A rendelet célja, hogy a településen élő rászoruló emberek/családok számára a megfelelő életkörülmények biztosítottak legyenek. Az önkormányzat a települési támogatást azon szociálisan rászoruló személynek adhatja, aki Rőszkén bejelentett állandó lakóhelyén, vagy tartózkodási helyén életvitelszerűen él és a meghatározott egyéb feltételeknek megfelel. A rendeletben foglaltak követve a felmerülő igényeket és problémákat, a képviselőtestület által felülvizsgálat alá is kerülhetnek, ezzel is szem előtt tartva az esélyegyenlőségi elveket.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája valamint Település- és Gazdaságfejlesztési koncepciója egy hosszútávú jövőképet fogalmaz meg. Legfőbb célja, hogy a folyamatosan megújuló társadalmi és gazdasági kapcsolatok megerősítésével, tudás és a gazdasági fejlesztések településévé váljon az Európai Unió átlagához ütemesen felzárkózó Magyarországon.

A stratégiai célkitűzései:

- Gazdaságfejlesztés
- Turisztikai célú fejlesztések
- Közlekedési infrastruktúra-fejlesztés
- Humán infrastruktúra-fejlesztések
- Településfejlesztési akciók

Ezek a prioritások a horizontális elvek mentén kapcsolódnak az esélyegyenlőséghez. A fejlesztések, tervezések és programok végrehajtása közben, minden területen biztosított a valamilyen módon hátrányos helyzetűnek számító lakosok valós érvényesülése, főképp a humán infrastruktúra területén.

A település ezen felül rendelkezik ifjúságpolitikai és környezetvédelmi koncepcióval, illetve 2017-ben elkészült Röske község fenntartható fejlődésének helyi programja is (Local Agenda 21).

A dokumentumok a település értékeinek megőrzését, hagyományainak és környezetének fenntartását fogalmazzák meg a saját célterületekre vonatkozóan. A koncepciók magukba foglalják többek között az esélyegyenlőség előmozdításához szükséges célokat, intézkedéseket.

A települést meghatározó legfőbb koncepció az esélyegyenlőségi programhoz is kapcsolódóan a több települést összefogó Szegedi Kistérség Többcélú Társulásának szociális szolgáltatástervezési koncepciója. A koncepció célja: egyes ellátási formák az azt igénybe venni kívánók részére elérhetőek legyenek, a szociális ellátás megfeleljen a szakmai és a jogszabály által megkívánt kritériumoknak, az ellátó rendszer hatékonyan, eredményesen működjön.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program egyik legfontosabb kapcsolódási pontja a társulások közül a községben Szegedi Kistérség Többcélú Társulásának röskei intézménye, a Szociális Szolgáltató Központ. A Szociális Szolgáltató Központ keretein belül a következő szakfeladatok működnek:

- Védőnői Szolgálat
- Gyermejjóléti Szolgálat
- Családsegítő Szolgálat
- Tanyagondnoki szolgálat
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzéséhez szükséges statisztikai adatok a TEIR adatbázis rendszeréből származnak. A 2017-es adatok helyi adatgyűjtés eredményei. Az adatok összeírásában segítséget nyújtottak a HEP fórum tagjai, az oktatási intézmények dolgozói, valamint az önkormányzat munkatársai. Adattáblákon belül adathiányra kevés esetben van példa, legtöbbször a legutolsó 2017-es év adatainál fordulnak elő néhol hiányzó adatmezők.

Helyzetelemzés

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

Településünkön a romák aránya 2011-es népszámlálási adatok szerint mindössze 0,3%. Rőszkén nem működik se kisebbségi önkormányzat, se őket képviselő szervezet. A csekély számú roma családot érintő jövedelmi és vagyoni helyzetről információval nem rendelkezünk.

A mélyszegénységi célcsoportban azonban az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A szegénységben élő családok helyzete az alacsony iskolázottságnak, de főleg a tartós munkanélküli létből fakadó problémáknak tulajdonítható.

A meglévő lakásállományi adatokból kiderül, hogy a településen élő családok rendelkeznek valamilyen lakással, házzal stb. 2017 adatait megnézve látható, hogy a lakások száma 1500 körüli számot mutat.

A lakáskörülmények állapotáról azonban felmérések és adatok nincsenek. A belterületen lévő ingatlanok nagy része karban van tartva és a tanyai ingatlanok közül is egyre több kerül fejlesztés alá, köszönhető ez például a tanyafejlesztési pályázatoknak is.

A településen élők jövedelmi helyzetéről számszerű adatok nincsenek.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1 228	1 113	2 341	45	3,7%	40	3,6%	85	3,6%
2014	1 258	1 113	2 371	43	3,4%	36	3,2%	79	3,3%
2015	1 141	1 040	2 181	44	3,9%	45	4,3%	89	4,1%
2016	1 305	1 153	2 458	36	2,8%	38	3,3%	74	3,0%
2017	1 297	1 153	2 450	36	2,8%	29	2,5%	65	2,7%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az állás keresők arányát tekintve a településen a táblázat alapján 2015-ben érte el a legmagasabb, 4,1%-os

értéket, összesen 89 fővel, amely az országos értékekhez viszonyítva reálisnak tekinthető a 2015-ös gazdasági helyzetet is figyelembe véve.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók továbbá a településen idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok (főleg az 55-60 éves korosztály, 2016-os adat szerint akár 16%-os munkanélküliség is megfigyelhető), a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint						
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016
		151	85	79	89	74
20 év alatti (TS 1002)	Fő	10	2	4	3	4
	%	6,6%	2,4%	5,1%	3,4%	5,4%
20-24 év (TS 1003)	Fő	18	14	8	12	10
	%	11,9%	16,5%	10,1%	13,5%	13,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	21	7	6	8	4
	%	13,9%	8,2%	7,6%	9,0%	5,4%
30-34 év (TS 1005)	Fő	15	6	9	4	5
	%	9,9%	7,1%	11,4%	4,5%	6,8%
35-39 év (TS 1006)	Fő	17	15	7	10	8
	%	11,3%	17,6%	8,9%	11,2%	10,8%
40-44 év (TS 1007)	Fő	26	14	11	12	11
	%	17,2%	16,5%	13,9%	13,5%	14,9%
45-49 év (TS 1008)	Fő	7	5	6	6	7
	%	4,6%	5,9%	7,6%	6,7%	9,5%
50-54 év (TS 1009)	Fő	21	7	10	9	4
	%	13,9%	8,2%	12,7%	10,1%	5,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	16	14	16	13	12
	%	10,6%	16,5%	20,3%	14,6%	16,2%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	1	2	12	9
	%	0,0%	1,2%	2,5%	13,5%	12,2%

Forrás: TeIR,

A kor megoszlás szerint a legfrissebb 2016-os adatokat megnézve a 40-44 és az 55-59 éves korosztály 14,9 % és 16,2 %-os regisztrált munkanélküliek száma a legmagasabb. Ez az arány a fiatal pályakezdők és a középkorúak körében sokkal alacsonyabb, tehát arányaiban a nyugdíj előtt állók körében magasabb a munkanélküliség.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott állás keresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	14,18%	21	12	33	63,6%	36,4%
2015	22,65%	16	20	36	44,4%	55,6%
2016	31,10%	16	26	42	38,1%	61,9%
2017	37,25%	n.a.	n.a.	52	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya folyamatos növekedést mutat. Nemek szerinti elosztásban a nőknél magasabb a tartós munkanélküliség.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	239	227	466	9	3,8%	11	4,8%	20	4,3%
2013	252	239	491	3	1,2%	8	3,3%	11	2,2%
2014	265	248	513	3	1,1%	3	1,2%	6	1,2%
2015	283	263	546	3	1,1%	6	2,3%	9	1,6%
2016	282	246	528	5	1,8%	3	1,2%	8	1,5%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Alacsony továbbá a 18-29 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. Az állás keresők száma ebben a korcsoportban csökkenő tendenciát mutat. Míg 2012-ben 4,3% volt az arányuk, ez a mutató 2016-ra 1,5%-ra változott. A táblázatból még az figyelhető meg, hogy a nőknél még mindig nagyobb az állás keresők száma.

A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

Településünkön a női- és férfi foglalkoztatás arányai sem kirívóan különböznek egymástól. A helyi intézmények vezetői és dolgozói 80%-ban nők. Az állás keresésben például helyben a településen sokszor jobban is keresik a nőket például mezőgazdasági munkára.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	90,5%	84,2%	9,5%	15,8%
2011	97,6%	93,7%	2,4%	6,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők arányát a 2011-es népszámlálási adatokból tudjuk megállapítani. Összevetve a 2001-es adatokkal ez az arány csökkenést mutat, mind a nők, mind a férfiak tekintetében.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	148	3	2,0%	48	32,4%	97	65,5%
2014	106	1	0,9%	37	34,9%	68	64,2%
2015	84	1	1,2%	30	35,7%	53	63,1%
2016	80	1	1,3%	27	33,8%	52	65,0%
2017	63	1	1,6%	19	30,2%	43	68,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség mutatói és az alacsony iskolázottság arányai a településen nem függenek össze. A nyilvántartott állás keresők közül például a 2017-es évben 63 főből csupán 1 fő nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel. A 8 osztálynál magasabb végzettséggel rendelkezők száma 2017-ben 68,3%-a volt a nyilvántartott állás keresőknek. A településen nem indokolt sem az általános iskolai, sem a középfokú felnőttoktatás.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatottak száma is egyre csökkenő irányba halad. Míg 2012-ben 41 fő vett részt a programban, a 2017-es év végén 14 fő szerepel. A csökkenés oka, hogy az ingyenes képzések és munka kiközvetítések során a többségük visszatér a munkaerő piacra. Az „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” című kiemelt projekt keretein belül folyamatosan beiskolázásra kerülnek a közfoglalkoztatotti jogviszonnyal

rendelkezők. Jelenleg 2 főt érint. Az eredményeken még lehetne javítani, ezért a probléma még mindig fennáll a településen.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A településen közfoglalkoztatásban dolgozók oktatási, nevelési, szociális, közművelődési intézményekben kapnak feladatokat. Jellemzően tartósan munkanélküli, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők kerülnek közfoglalkoztatásba. Három év adatai alapján látható, hogy számuk évről évre csökkent. 2017-ben az önkormányzat 14 főt foglalkoztatott, amely az aktív korú lakosság 0,5%-át jelenti.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Röszke aktív korú lakosai foglalkoztatottság szempontjából nagy százalékban el tudtak/tudnak helyezkedni. Négy nagy területre oszlik a helyi lakosok foglalkoztatása Röszkén.

- Egyrészt a közigazgatási, oktatási, kulturális intézmények dolgozóira, akik 80%-ban Röszkén élő lakosokat jelentenek.
- Másrészt a településen működő Unilever Magyarország Kft. kirendeltsége is sok helyi embernek biztosít állást.
- Harmadrészt a foglalkoztatás legnagyobb százalékban az őstermelői munka adja a falu lakóinak, hiszen az itt élők legalább 6 %-a mezőgazdasággal foglalkozik családi gazdaságban.
- Egyéb elhelyezkedés szempontjából fontos kiemelni a helyi kereskedelmi, és ipari egységek dolgozóit. A határátkelőhelyet, mint jelentős munkáltatót és a megyeszékhely, Szeged is sok itt élőnek biztosít álláslehetőséget.

A munkavállalók ingázása is megoldott a település belterületéről. Helyközi buszjáratok segítségével (Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt.) könnyen és gyorsan (mindössze 25 perc alatt) el lehet jutni a legközelebbi városba, amelyek munkanapokon sűrűn járnak, és az akadálymentesítés érdekében menetrend szerinti alacsonypadlós járatok is indulnak. Az ingázás nehezebben oldható meg azon munkavállalók esetében, akik külterületről, a tanyákról járnak dolgozni. Ebben az esetben a járatok sűrűsége nem minden esetben illeszkedik a munkavállalókhoz, azonban a legtöbb esetben, aki megteheti, kocsival/biciklivel jár be dolgozni.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön állandó foglalkoztatást megkönnyítő programok, felnőttképzések, középfokú képzések nem találhatók és nem is biztosítottak. Ennek egyik fő oka a megyeszékhely közelsége, ahol rengeteg lehetősége van a közép vagy felsőfokú intézményben tanuló helyi fiataloknak a számukra megfelelő képzéseken részt venni. A másik ok pedig, hogy a település demográfiai adatai sem indokolják ezen korosztály számára az ilyen jellegű programok létrehozását

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A helyi lakosok számára ezeket a képzési programokat legtöbbször a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatala Foglalkoztatási és Fogyasztóvédelmi Főosztály tartja vagy el irányítja az álláskeresőket a megfelelő képzési intézményhez. A településen működő Röszkei Kaláka Hagyományörző és Közhasznú Egyesület az idén nyert pályázatot a különböző korcsoportok informatikai képzéséhez és az internetes szolgáltatás széleskörű kiépítéséhez. Különböző korosztályok számára ingyenes informatikai képzéseket tartanak, melyeknek nagy sikere van, mert vagyoni helyzetől függetlenül lehet jelentkezni.

Idén csatlakoztunk a GINOP 3.3.1 Digitális Jólét pályázathoz, mely során közösségi internet hozzáférési pontok épültek ki és a szolgáltatási portfóliókat bővítik. Egyik partner intézményben kifejezetten az 50 év feletti lakosságot szólítják meg. A munkavállalóknak segítenek eligazodni a digitális világban. A munkanélkülieknek képzések zajlanak az önéletrajz írásról és lehetőséget biztosítunk az interneten való megfelelő információk begyűjtéséről és a megfelelő munka megtalálásáról.

Szaktám és képzéseket a Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályához fordulva tanulhatnak, amely az álláskeresők részére térítésmentes. A településen továbbá a családsegítő szolgálat munkatársai is segítenek az őket felkereső munkanélkülieknek. Internetes portálokon való álláskeresőben és akár az önéletrajz megírásában is segítenek a tartósan munkanélkülieknek vagy az alacsonyabb iskolai végzettségűeknek is. A Szegedi Járási Hivatal Foglalkoztatási és Fogyasztóvédelmi Főosztályával együttműködve az alacsony iskolai végzettségűeknek ingyenes képzési lehetőségeket biztosítunk. Jelenleg a

településről 2 fő vesz részt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők nagy százalékban az önkormányzati fenntartású intézményekben a közfoglalkoztatás keretében dolgoznak.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön a hátrányos megkülönböztetés nem jellemző.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	2 458	3	0,1%
2013	2 341	4	0,2%
2014	2 371	5	0,2%
2015	2 181	7	0,3%
2016	2 458	7	0,3%
2017	2 450	6	0,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők száma viszonylag, elmúlt 5 évben majdnem ugyanannyi. Az utolsó év adatai figyelembe véve, az aktív korú népességből mindössze 0,2% részesült benne.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyil- vántartott álláskeresői száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	145	19	13,1%
2013	85	14	16,5%
2014	79	11	13,9%
2015	89	9	10,1%
2016	74	7	9,5%
2017	65	12	18,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2017-es évet figyelembe véve, az álláskeresői járadékot a 65 fő nyilvántartott álláskeresőnek a 18,5%-a kapott. Az előző évekhez képest ez az arány magas.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egységkáródási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	33		1,34%	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	45		1,92%	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	26		1,10%	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	28	3	1,28%	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	21	6	0,85%	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	18	n.a.	0,73%	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A rendszeres szociális segélyben részesítettek száma évről évre csökken.

A fentebb említett pénzbeli juttatások mellett kérelmezhető továbbá átmeneti segély azok számára, akik a létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe kerülnek, ez a foglalkoztatás szempontjából akkor fontos, ha például a családfenntartó három hónapnál hosszabb ideje táppénzes állományban van.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Röszke község területén hajléktalan személyek nem élnek, illetve telepek és szegregátumban élők sincsenek, ebből kifolyólag intézkedést sem generálunk ezekhez a célcsoportokhoz.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	1 397	n.a.	7	0	0	0	0	0
2013	1 399	n.a.	7	0	0	0	0	0
2014	1 399	n.a.	7	0	0	0	0	0
2015	1 453	n.a.	7	0	0	0	0	0
2016	1 479	n.a.	7	0	0	0	0	0
2017	1 500	n.a.	7	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön a 2017-es adatok alapján az összes lakásállomány nagysága 1500 darab. Ebből arra vonatkozóan nincs pontos adatunk, hogy mennyi az elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező lakások

száma, de általánosságban a lakásállomány állapota településünkön kedvező képet mutat. Jelentős számú az új építésű ingatlan, és a régebbi házak túlnyomó részénél a felújítások (szigetelés, új nyílászárók), rekonstrukciók megvalósultak, illetve folyamatban vannak.

A bérlakás-állomány 7 darabból áll, melynek nagy része szolgálati lakás.

b) szociális lakhatás

Településen nincs szociális lakhatási lehetőség.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nincsenek ilyen lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

d) lakhatást segítő támogatások

A képviselő-testület szociális rászorultság esetén a jogosult számára települési támogatást határozhat meg, ami a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújt segítséget.

e) eladósodottság

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma		
Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	94	0
2014	78	0
2015	68	0
2016	52	0
2017	45	0
Forrás: Önkormányzati adatok		

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma lényegesen csökkent. A 2013-as adathoz képest feleannyian kapnak ilyen jellegű támogatást. Az eredményeken még lehetne javítani. A településen még mindig probléma az eladósodás, a halmozottan hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős vagy több gyermekes családoknál. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná vagy náluk kapcsolhatják ki a közműszolgáltatásokat fizetés hiányában. A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj- illetve lakáshitel tartozások, hátralékok felhalmozódása. A probléma ezzel az, hogy az önkormányzat adósságcsökkentési támogatást nem folyósít. 2012-től rendeletben fogadták el a szociális célú tűzifa támogatást, többek között azon egy háztartásban élő személyeknek, akiknek az egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át. Ez a támogatás a fűtési időszakban csökkentheti a közüzemi díjak nagyságát. Az önkormányzat a szociálisan rászoruló családoknál a szeretteik elvesztése során felmerülő költségek könnyítése érdekében, temetési támogatást folyósít.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Röszke település külterületén körülbelül 410 tanya található 701 lakossal. A tanyagondnoki szolgálat munkatársának adatai alapján, a tanyán élőknek csak a 10%-a van ellátva gázzal, viszont 80 %-a árammal

ellátott ingatlanban él. A lakhatási körülmények 20-30 ember számára nem megfelelőek. 5-6 tanyán nincs áram, a tanyák 80%-ban nincs vezetékes víz. Korosztályt tekintve ezek a lakáskörülmények 2 gyermeket és javarészt 30 év körüli felnőtteket érintenek. A tanyákhoz vezető föld utak karbantartása folyamatos.

A külterületen, a tanyán élők közösségi közlekedéséhez segítséget nyújtva fedett buszvárók és biciklitárolók kerültek kialakításra. Több tanya is pályázatot nyert energiahatékonyságuk növelése érdekében napeleemes rendszer kialakítására.

Szigetüzemű napeleemes közvilágítási kandelábereket telepítettünk Rösze külterületén több pontra is. Elsősorban forgalmas útkereszteződéseknél és buszmegállóknál létesítettünk ezzel a technológiával működő közvilágítást. A község külterületére összesen 10 darab napeleemes kandelábert telepítettünk, mely jelentős fejlesztés, hiszen a külterület majdnem 90%-át teszi ki a településnek. Az elhelyezési pontokat az alapján határozták meg, hogy melyek a legforgalmasabb, a legtöbbet használt és a leginkább balesetveszélyes területek, ahol a legnagyobb szükség van a kivilágításra.

A hulladék gyűjtése és elszállítása folyamatosan működik.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Településünk telepekkel és szegregátumokkal nem rendelkezik, így intézkedést sem generálunk ehhez a területhez.

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	3	2	1
2013	3	2	1
2014	3	2	1
2015	3	2	1
2016	3	2	1
2017	3	2	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

A településen két háziorvosi rendelő, egy gyermekorvosi rendelő és egy fogorvos látja el a betegeket. A rendelők felszereltsége és szakszerűsége megfelel a kor kívánalmainak. Az összes egészségügyi intézmény akadálymentesített, a feladatokat megfelelő képzettségű háziorvosok látják el, egy-egy asszisztens segítségével.

Az Országos Tisztai Főorvosi Hivatal megállapításai szerint a fiatalok népegyesége egészségi állapota évek óta és folyamatosan romlik, egyes betegségek, elváltozások aránya évről évre növekszik.

Az ifjúság helyzetéről szóló tanulmányok szerint szoros összefüggés van a dohányzás és az alkoholfogyasztás gyakorisága és a kábítószer-fogyasztás között.

A szív- és érrendszeri betegségek az egyik vezető halálokok közé tartoznak. A szív- és érrendszeri betegségek kialakulását elősegítik a környezeti ártalmak, az egészségtelen táplálkozás (elhízás, túlzott só-bevitel, húsfogyasztás, a magas koleszterinszint, az egészségtelen életmód (dohányzás, alkohol, mozgáshiány), a rohanó, stresszes életmód.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi az oktatási intézménnyel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. A településen folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram, melynek eredményeként a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl – magasság, hízásra való hajlam stb. – tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre.

Emellett a településen az Egészségvédő Egyesület minden évben Egészséghetet szervez a falu lakosai számára. A rendezvényen különböző szakterületek szűrő vizsgálataitól kezdve a prevenció előadásokon át, előzetes bejelentkezéseket követően ingyenesen mindenki részt vehet.

A szegedi Tüdőgondozó Intézettel együttműködve évente egy alkalommal a településen vehető igénybe a tüdőszűrő busz szűrővizsgálata.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs lehetőségek településünkön nem elérhetőek. Háziorvosi beutalóval például a következő közeli ellátó intézménybe mehetnek a betegek: egyrészt Mórahalomra az Erzsébet Gyógyfürdőbe, másrészt Szegedre az Anna fürdőbe.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás az utóbbi években településünkön is egyre fontosabbá válik. A helyi közétkeztetést a Röszei Településfejlesztő-Üzemeltető és Közétkeztetési Nonprofit Közhasznú Kft. működteti, aki igyekszik az óvodás és iskoláskorú gyermekek étkezésébe változatosságot vinni, amelyek megfelelnek az egészséges étrendre vonatkozó elvárásoknak.

Az étkeztetést a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról határozza meg.

A rendelet előírja a naponta biztosítandó élelmiszereket, élelmiszercsoportokat. Pl.: tej, tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök mennyiségét, teljes kiőrlésű gabona alapú élelmiszerek biztosítását, bő olajban sült ételféleségek mennyiségét 10 élelmezési napra vonatkoztatva, az egy adag étel elkészítéséhez felhasználható nyersanyagok mennyiségét és a készétel adagolási útmutatóját is. A felhasználható só és cukor mennyiségét is előírja. Ezek figyelembe vételével több zöldség, gyümölcs kerül napi szinten az asztalra és ételek elkészítésével törekszenek a korszerű-, egészséges táplálkozás irányelveit figyelembe venni, és a konyha technológiát ehhez igazítani. Pl. bő olajban sült ételek helyett sütőben sütést végzünk vagy a hagyományos rántás helyett habarást, szórást alkalmazunk. A helyi termelőket is bevonják a napi munkába, hiszen a helyileg termelt zöldségek, gyümölcsök (vagy akár a fűszerpaprika is) kerülnek a fogyasztók elé az asztalra.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön a sportot szerető, sportolni vágyó lakosok számára remek sportolási lehetőségek vannak. Ezek a lehetőségek magukba foglalják a rendszeres testmozgástól a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzéshez minden kapcsolódó területet. A település korszerű tornacsarnokkal, műfüves grund foci pályával, labdarúgópályával rendelkezik, melyhez korszerű és higiénikus öltözőt építettek.

A következő sportszakosztályok vannak jelen a település életében, amelyek a Röszei Sportkör keretein belül működnek: kézilabda, kick-box, labdarúgó, lövész, sakk szakosztályok. Minden héten az amatőr ping-pongosoknak is helyet adunk a játék gyakorlására.

A település általános iskolásai és a nagycsoportos óvodások úszni tanulnak, görkorcsolya oktatást is szerveznek. Továbbá egy pályázat keretein belül a mozogni vágyó hölgyeknek ingyenes saját testsúlyos tornázási lehetőség is van.

Ezekhez párosulnak még az évente akár többször is megrendezésre kerülő meccsek, versenyek, amelyeken minden korosztály szép eredményeket ér el évről évre.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen meglévő személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz, amelyeket a Szociális Szolgáltató Központ lát el, a rászorulóknak számára hozzáférhető.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. számú táblázat - Közeggyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	
Év	Közeggyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	168
2013	140
2014	117
2015	94
2016	86
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közeggyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Az igazolvánnyal rendelkezők száma jelentősen csökkent a településen, míg 2012-ben 168-an kapták, 2016-ra ez az érték a felére esett vissza.

3.7. Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) községi élet szinterei, fórumai

Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár otthont ad minden rendezvénynek, legyen az szabadidős foglalkozás, egészségmegőrző programok, vagy kötetlen szórakozás, ez utóbbira e-Magyarország Pontként működve egyre több lehetőséget biztosítunk, hiszen a gyerekek ingyenesen internetezhetnek. Ebben az épületben összpontosul minden: hagyományok és haladás jól megférnek egymás mellett, sőt, nem létezhetnek egymás nélkül. A kultúrotthon falai között hagyományőrző programok éppúgy működnek, mint településfejlesztő előadások, nyugdíjas rendezvények és ifjúsági programok. Elhelyezkedése nagyon szerencsés, hiszen a falu központjában, az iskola, az óvoda, a teleház és az önkormányzat épületének közvetlen közelében van. Az épület emeletén kapott helyet a Községi Könyvtár, mely 1952-ben nyílt meg. Két részlegben, egy felnőtt és egy gyermekeket kiszolgáló helyiséggel működik. Feladata, hogy közreműködjék az általános műveltség terjesztésében, az ízlés, életmód és az értékek közvetítésében, szakmai tájékozódásban, a szabadidő hasznos eltöltésében.

A Művelődési Ház működése során számos kulturális programnak adott helyet. Röske Község Önkormányzatával és minden intézménnyel, civil szervezettel együtt azon munkálkodik az intézmény, hogy kibővítsék szolgáltatásaikat és minél szélesebb körben tudják kielégíteni a településen élők és az ide látogatók igényeit.

Minden évben megrendezendő programjaik:

- Anyák Napi Ünnepség
- Klebelsberg hét
- Falunap
- Nemzetközi Töltött Káposzta-Főző Verseny
- Idősek Napja
- Nagycsaládosok Karácsonya
- Falukarácsony
- Alkotóházak (húsvéti és karácsonyi)
- Nemzeti ünnepek alkalmával megemlékezések
- Babaklub, csicsergő zenebölcsi
- Festmény, fotó és kézműves kiállítások

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok településünkön nem fordulnak elő.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Működik a településen a Magyar Katolikus Karitasz is. Sokfajta tevékenység tartozik a karitászcsoportok feladatai közé, melyeket a rőszkei csoport is végez. Ezek közül kiemelendő a betegek, idősek, szociális otthonban lakó rőszkeiek látogatása: a magányos, sokszor egyedül élő idős emberekkel való beszélgetések. Ezen kívül ruhák osztása, csomagosztás, élelmiszerosztás, a rőszkei iskolásoknak felvilágosító órák tartása, a felajánlott bútorok, személyes tárgyak rászorulókhoz juttatása is feladatuk.

Az önkormányzat karácsonykor a nagycsaládosoknak élelmiszer-csomagokat ajándékozik, emellett sok más alkalommal is, ha teheti.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem található sem roma nemzetiség, sem más kisebbségi önkormányzat. Partnerségben így ehhez a célcsoporthoz kapcsolódó szervezettel sem állunk.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység legfőbb oka a tartós munkanélküliség. Az álláskereső aránya a településen 2,6%, főleg az alacsony iskolázottságú népesség körében.	-közfoglalkoztatási program folytatása -állások közvetítése, képzések közvetítése
A pályakezdő fiatalok munkavállalásának nehézségeinek leküzdése, melynek oka visszavezethető a rossz pályaválasztásra, illetve pályaválasztási tanácsadó napok hiányára.	-az oktatási intézmények felvilágosítása a megfelelő kompetenciát biztosító képzésekről
Az adósságcsökkentési támogatás hiánya és lakásfenntartási támogatás nagyarányú igénylése	-rezsicsökkentés támogatása -ingyenes jogi tanácsadás biztosítása

mellett nő a közüzemi tartozások nagysága.	
Röszke külterületén nagyon sok tanya van. A tanyán élők életkörülményei sok helyen nem felelnek meg a 21. századi megszokott életkörülményeknek.	-tanyafejlesztési pályázatok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A településen élő gyermekek száma, ahogyan az a táblázatokból is látszik, az arányokat tekintve alacsonynak mondható. Viszont az utóbbi években növekedés figyelhető meg. Míg 2011-ben az állandó népesség 17%-a volt a 0-18 éves korosztály, a 2017-es adatok szerint ez az arány 19%-ra változott. Életkor szerinti megoszlásban a 0-14 éves korcsoportban 2017-ben 471 fő, a 15-17 évesek korosztálya 111 főből állt.

	Összes lakó-népesség	0-18 éves korosztály	0-14 éves korosztály	15-17 éves korosztály
2012	3307	562	438	124
2017	3553	582	471	111

Forrás: helyi adatgyűjtés

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	18	46
2013	8	47
2014	8	42
2015	2	49
2016	7	57
2017	8	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nőtt a veszélyeztetett kiskorúak száma. Ennek oka, hogy Röszkén nagyfokú a szociálisan rászoruló idevándorlása, a megnövekedett hitelek miatt a lakásukat és munkájukat elvesztő családok. Azok a gyerekek, akik 5 éve veszélyeztetettek voltak, azoknak a helyzete tartósan fennáll. A szülők gyereknevelési problémái és az ellátatlan gyerekek miatt is ide sorolhatók. A szülők hátrányos helyzete miatt a gyerek társadalomban betöltött szerepét is befolyásolja, ezzel ő lesz a tűnethordozó. A serdülők körében előfordulnak bűnelkövetések, aminek következtében a megelőző pártfogói felügyelet nem szükséges, de a veszélyeztetésbe vétel indokolt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	110
2013	124
2014	100
2015	68
2016	72
2017	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A községben élő gyermekek számát (0-18 éves korig) tekintve az adatok következőképpen alakulnak a legfrissebb adatok szerint. A gyermekek létszámából kevesebb mint 10 % részesül rendszeres gyermekvédelmi

támogatásban ez összesen 55 főt jelent. Százalékos arányban Röszkén sok gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, azonban elmondható, hogy az elmúlt évekhez képest felére csökkentek a támogatások és ez által a támogatott gyermek száma.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást és kiegészítő kedvezményt a település nem folyósít.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	16	47	33	104	0	28
2013	21	49	31	100	0	27
2014	16	44	25	105	0	29
2015	83	29	24	114	0	38
2016	98	33	36	127	0	37
2017	106	24	44	169	0	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Pontos számadattal nem rendelkezünk az eddig előfordult esetekkel kapcsolatban. Azonban fontos szem előtt tartani, hogy Magyarországon is hatályos Gyermekjogi Egyezmény értelmében az állam különleges védelmére és segítségére jogosult minden gyermek, aki ideiglenesen vagy véglegesen meg van fosztva családi környezetétől.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns. A településen nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településen a vizsgált adatokat tekintve 2013 és 2017 között védőnői munkakörben két fő státusza volt a

településnek. Rőszkén jelenleg is két főállású, felsőfokú végzettségű munkatárs látja el a védőnői feladatokat.

Védőnőink a gondozási tevékenységüket azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-16 éves korú gyermek él. Családlátogatásaik során várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak hozzájuk problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak.

Egy védőnőre jutó gyermekek esetén a következőképp alakulnak a számadatok:

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	210
2013	2	215
2014	2	213
2015	2	216
2016	2	226
2017	2	236

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön 1 fő gyermekorvos látja el a betegeket, ha speciális problémák, betegségek merülnek fel, a közeli város, Szeged gyermek szakorvosi ellátóihoz fordulhatnak. Betöltetlen praxis a településen nincs.

Az ellátott gyermekorvosi esetek száma a következőképp alakult 2013-2017 között:

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői					
Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	15143	846	24	1
2013	0	16032	828	15	1
2014	0	16591	825	7	1
2015	0	17391	783	20	1
2016	0	17690	806	20	1
2017	0	18099	808	48	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) **vonatkozó adatok**

A település óvodájában 1 fő gyógypedagógus és 1 fő logopédus foglalkozik a gyerekek fejlesztésével.

	Gyógy- pedagógiai fejlesztés (fő)	Szurdo- pedagógiai ellátás (fő)	Mozgás- fejlesztés (fő)	Logopédiai fejlesztés (fő)	BTMN-s fejlesztés (fő)
2012	4	1	0	18	4
2017	3	0	1	21	3

Forrás: Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma				
Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801) ?	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	24	0	0
2013	1	24	0	0
2014	1	24	0	0
2015	1	24	0	0
2016	1	24	0	0
2017	1	24	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A bölcsőde adatai is azt mutatják, hogy maximális a kihasználtsága és a szociális szempontból felvett gyerekek száma megszűnni látszik.

d) gyermekjóléti alapellátás

A településen működő Gyermekjóléti Szolgálat látja el a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat. A szolgáltatás célja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családból kikerült gyermek visszahelyezése.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A településen az együttműködés, az esetek és

problémák megvitatása jól felépített rendszerként működik.

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása bölcsődei és óvodai nevelés keretén belül valósul meg. Településünkön a Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde 1 telephellyel működik.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma				
Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	24	24	0	0
2013	24	24	0	0
2014	24	24	0	0
2015	24	24	0	0
2016	24	24	0	0
2017	24	24	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi				

Településünkön családi napközi nincs, viszont az önkormányzati fenntartású bölcsődénk maximális létszámmal működik.

4.4.1. számú táblázat – Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	125	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:00-17:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	nincs nyári zárvatartás	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Pedagógiai asszisztens	1	0
Dajka/gondozónő	5,5	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A számszerű adatokat nézve 11 diplomás óvodapedagógus, 1 utazó gyógypedagógus, 1 pedagógiai asszisztens, 5 dajka felügyeli a gyerekek mindennapjait mind az 5 óvodai csoportban, 125 férőhellyel, napi 6.00 – 17.30-ig. Bár a település családi napközivel nem rendelkezik, a számok is mutatják, hogy az óvoda igyekszik minden igényt kielégíteni, amely ahhoz szükséges, hogy a gyerekek szép, igényes környezetben nőjenek fel. Az adatok azt is mutatják, hogy több a beíratott gyermekek száma, mint az összes 3-6 év korú, ennek oka, hogy 4 környező településről járnak be a gyerekek.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	100	5	115	1	103	0
2013	97	5	105	1	105	0
2014	107	5	130	1	114	0
2015	118	5	130	1	109	0
2016	118	5	130	1	122	0
2017	115	5	130	1	118	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Egyedülállónak számít emellett tanyai óvodánk, a Manótanya, ahová a tanyán élő kisgyermekek egy külterületi csoportba járnak. Az épületek esztétikailag és funkcionálisan is kielégítenek minden olyan igényt, melyet egy korszerű, színvonalas gyermekintézménytől elvárhatnak a felhasználók és dolgozók is. A központi épületben sószooba egészíti ki a gyermekek életterét, melyet a közös tevékenységek szervezésére alkalmas aulával is kibővíthető. Az épületben egy fejlesztő szoba és elkülönítő is található a kiszolgálóhelyiségeken, felnőtt szociális helyiségeken túl. Az intézményt három oldalról udvar veszi körül, kínálva mindazon lehetőségeket, melyekkel a gyermekekre odafigyelő, velük, értük tervező és szervező felnőtt közösségünk felszerelte. 2003-ban az óvoda megszerezte a teljes körű minőségfejlesztéssel működő intézmény címet is, sőt a Madárbarát-óvoda megtisztelő elnevezést is birtokolja.

Az óvoda mellett az Orbán Dénes Általános Iskola lát el nevelési feladatokat.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma					
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	97	90	187	65	34,8%
2012/2013	92	84	176	68	38,6%
2013/2014	89	84	173	108	62,4%
2014/2015	87	72	159	111	69,8%
2015/2016	91	74	165	123	74,5%
2016/2017	89	76	165	113	68,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolások számának csökkenése a város közelségéből adódik. Sok esetben a szülők bent dolgoznak Szegeden és könnyebb nekik, ha nem kell rohanniuk a gyerekért, hanem együtt jönnek haza. Viszont a napközis tanulók száma növekedést mutat. Ennek az lehet az oka, hogy a szülők elégedettek, mert tényleges tanulmányi munka folyik a napköziben.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek ?			
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	8	1
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön egy feladatellátási helyen, az általános iskolai évfolyamokon egy-egy osztály van, gyógypedagógiai oktatás nem folyik.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	25
2012/2013	16
2013/2014	25
2014/2015	16
2015/2016	19
2016/2017	15
Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tanker	

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma az utóbbi években csökken, a gyermekek számából adódóan. Míg a 2011/2012-es tanévben 25 főből 25 fő végzett, ehhez képest 2016/2017-ben 15 főből 15 fő zárta az évet eredményesen.

e) gyermekvédelem

A településen jól működik a fentebb már említett jelzőrendszer, ahol a főbb intézmények és hivatalos szervek a kapcsolatot tartva esetmegbeszélés keretében próbálnak megoldást találni az adott problémákra. Az esetmegbeszélések mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolatok által elősegítik a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát. Célunk a szociális alapszolgáltató tevékenység folyamatos biztosításával a továbbiakban is a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, segítséget nyújtva azoknak a családoknak, akiknek ez a feladat nehezített, munkánkkal segítséget kívánunk nyújtani a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képességük megőrzése céljából.

Emelkedő tendenciát mutatnak a gyermekek magatartási problémái miatti esetek, mely egymáshoz és a felnőttekhez való problémás viszonyukban nyilvánul meg. Nagy hangsúlyt fektetnek a bűnözést elkerülése érdekében a gyermek számára tartott prevenciós előadásokra is. Az iskolában az éppen aktuális problémákról alkalmanként a helyi rendőrőrs munkatársai tartanak előadást a gyermekeknek.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A program 3.6. pont e) pontjában már kifejtettük a gyermekek sportprogramokhoz való hozzáféréseinek lehetőségeit.

Megerősíthető, hogy a településen minden gyermek és felnőtt szabadon hozzáférhet a sport-, szabadidős és szünidős programlehetőségekhez. A település intézményei és civil szervezetei mind hasznos és fontos

programokat szerveznek a lakóknak mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélkül. A gyerekeknek lehetőségük van néptáncot, modern táncot tanulni. Nyáriszünetben az önkormányzat által támogatott tábor szervez az Orbán Dénes Általános Iskola. Kézműves tábor szervez a Művelődési ház, játszótábort a Szociális Szolgáltató Központ. Az iskolában működnek különféle szakkörök, amelyek a gyerekek igényeit tartják szem előtt és a sportolási lehetőségek is adóttak.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfé, szünidei), ingyenes tankönyv

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	16	47	33	104	0	28
2013	21	49	31	100	0	27
2014	16	44	25	105	0	29
2015	83	29	24	114	0	38
2016	98	33	36	127	0	37
2017	106	24	44	169	0	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekétkeztetést településünkön a Röskei Településfejlesztő- Üzemeltető és Közétkeztetési Nonprofit Kht. látja el. Településünkön a gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor specifikus étrend.

Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vehetik az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést.

Az óvoda és bölcsőde tekintetében nyilatkoznak a szülők, hogy a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekétkeztetési normatív kedvezmény igénybevételét az alábbi jogcím alapján kérik, mivel a gyermek(ek):

- rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos,
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- családjában három vagy több gyermeket nevel,
- nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság,
- családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadójaival, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

A törvény értelmében megnövekedett az ingyenesen étkezők száma, a szülők vagyoni helyzete miatt.

Az iskolában az ingyenes étkezést igénybe vevők száma folyamatos csökkenést mutat. Ezzel ellentétben az 50%-os mértékű kedvezményre jogosultak száma növekedett. A nyári szociális étkeztetés létszáma kis

mértékben tér csak el egymástól öt év alatt. A nyári étkeztetés a településen az óvodában, mint nevelési intézményben valósul meg.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a Szociális Szolgáltató Központ által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt. Ilyen például a nyáron megrendezésre kerülő játszótábor.

4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv, mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak. Az intézmények megfelelnek az integrációs/képesség kibontakoztató normatíva igénybevételéhez szükséges jogszabályi feltételeknek. A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése és oktatása a többi tanulóval azonos osztályban folyik. Az intézmények eddigi gyakorlatában sem szerepelt a halmozottan hátrányos helyzetű és a nem halmozottan hátrányos helyzetű tanulók bármilyen szempontú elkülönítése.

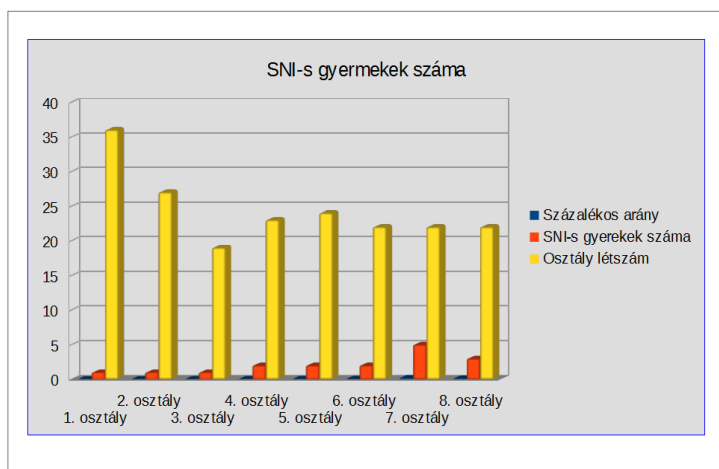
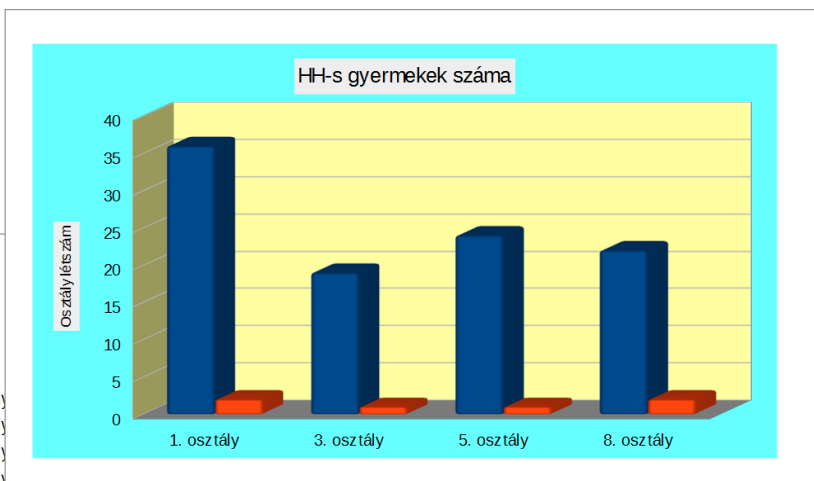
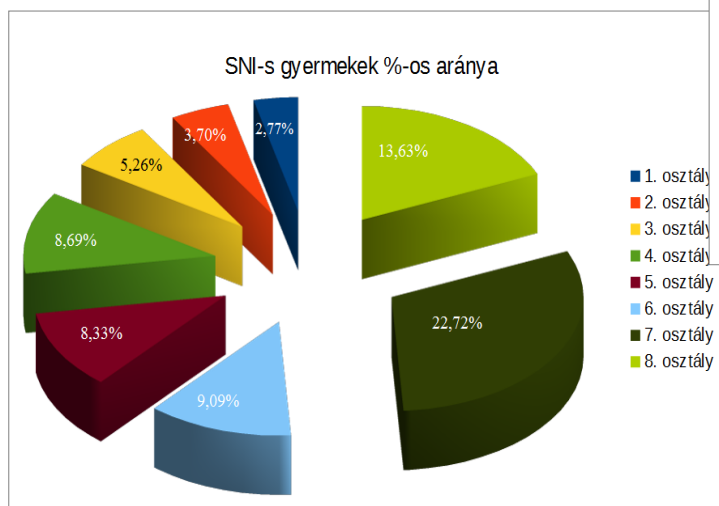
A település közoktatási esélyegyenlőségi tervének 2017-es adatai alapján az óvodai, bölcsődei csoportokban a HH illetve HHH és az SNI gyerekek száma:

Csoport megnevezése	Csoport létszám	HH/HHH gyermekek száma	SNI gyermekek száma
Méhecske	25	0/0	0
Micimackó	25	1/0	1
Napraforgó	25	0/0	0
Kincskereső	25	0/0	1
Manótanya	23	0/0	1
Bölcsőde	24	0/0	0

Forrás: Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv

A 2017-es adatok szerint az intézményben hátrányos helyzetű gyermek összesen 1 fő volt. Halmozottan hátrányos helyzetű viszont nem volt. Sajátos nevelési igényű gyermek összesen 3 fő volt.

Az általános iskolában a 2018-as évben a következőképpen alakult a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű illetve a sajátos nevelési igényű gyerekek száma: összesen az SNI-s tanulók száma 17 fő volt, a HH-s pedig 6 fő.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskolai tantestület 20 fő megfelelő szakmai végzettségű, kinevezett és egy óraadói státuszú pedagógussal látja el a feladatokat. Az óvodában pedig 11 diplomával rendelkező óvodapedagógus van.

Mindkét nevelési intézmény lehetőséget biztosít kiegészítő szolgáltatásként gyógypedagógiai és logopédiai foglalkozások szolgáltatására. Az óvodában gyógypedagógus, logopédus és fejlesztőpedagógus egészíti ki a nevelési igényeket.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A településen a feladatellátási helyek között nincs szegregációs gyakorlatra utaló jel.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

	2015		2016		2017	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés						
6. évfolyam	1462	1488	1486	1494	1482	n.a.
8. évfolyam	1555	1567	1656	1568	1429	n.a.
10. évfolyam	-	-	-	-	-	-
Matematika						
6. évfolyam	1467	1497	1486	1486	1479	n.a.
8. évfolyam	1584	1618	1641	1597	1516	n.a.
10. évfolyam	-	-	-	-	-	-

Forrás: helyi adatgyűjtés, Tankerületi adatok

Településünkön egy általános iskola működik. A kompetencia mérések eredményei vagy az országos átlag felett vagy annak szorosan a közelében vannak. A 2016-os adatokat tekintve a 8. évfolyamon matematikából és szövegértésből is magasabb átlagot értek el a tanulók az országos átlagnál. 2017-ben ez az átlag kicsit alacsonyabb az országosnál. A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek átlagáról nincsenek információink.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztatással segítik hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Igen magas a veszélyeztetett kiskorúak száma, ennek oka a szülők eladósodása és a szenvedélybetegség kialakulása.	-megelőzésre felhívni a figyelmet -életmódvezetési tanácsoknak -használsruha adományok
A pályakezdők munkanélkülisége probléma a településen, amely származhat a kezdetektől, azaz általános iskolás korban elmaradt pályaválasztási tanácsadás hiányától.	-pályaválasztási tanácsadónapok szervezése
Kevés adattal rendelkezik az iskola a HH/HHH-s gyerekek beazonosításához és a nyilatkoztatás alacsony százalékban történt meg.	-tájékoztatás a HH/HHH státusz előnyeiről, adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás

5. A nők helyzete és esélyegyenlősége

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a női esélyegyenlőség szempontjainak és problémáinak tekintetében.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nő társaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 208	1 106	n.a.	n.a.	74	70
2013	1 228	1 113	n.a.	n.a.	40	45
2014	1 258	1 113	n.a.	n.a.	36	43
2015	1 287	1 138	n.a.	n.a.	45	44
2016	1 305	1 153	n.a.	n.a.	38	36
2017	1 253	1 122	n.a.	n.a.	29	36

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Összességében elmondható, hogy a munkanélküliek száma csökkent. A nők és a férfiak körében is majdnem ugyanannyi a munkanélküliek száma.

Tapasztalatok szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,

- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Az adatok alapján a településen is az arányokat tekintve a nők munkanélküliségi aránya magasabb 1-2%-kal, mint a férfiaké, de számottevő különbség nincs a két arány között. Ez a kis különbség talán annak köszönhető a településen, hogy nemtől függetlenül mezőgazdasági őstermelőként dolgoznak.

A foglalkoztatottak számáról nincsenek adatok. Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED).

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Külön a női részvétel arányairól a foglalkozást segítő és képzési programokban nincs nyilvántartás a Szeged Járási Hivatal Foglalkoztatási és Fogyasztóvédelmi Főosztályán.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek aránya magas. Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb a nők iskolázottságának százalékos aránya is.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Az önkormányzatnál és intézményeinél a dolgozók bére, keresete, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint alakul. Évenként nyomon követhető, hátrányos megkülönböztetés nincs.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. Településünkön bölcsőde, óvoda is működik. Férőhelyek tekintetében maximális kihasználtsággal. A nyitva tartás igazodik a munkából gyermekért jövőkhöz. A rugalmas munkaidő a településen jellemző.

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	96	48
2013	2	98	49
2014	2	105	53
2015	2	100	50
2016	2	117	59
2017	2	104	52

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Összességében elmondható, hogy növekedett a 0-3 éves korú gyerekek száma.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózaton belül működik leginkább. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a védőnők.

A táblázatban szereplő számok jelzik, hogy a település ellátásának ideális lefedettsége két védőnő által valósul meg leginkább. Ez leginkább a védőnőnkénti átlagos gyermekszámban látható.

Ide tartozik még a Családsegítő Szolgálat szakfeladat is. A családsegítést Röszkén 1 fő főállású, felsőfokú végzettségű munkatárs látja el. Feladatai közé tartozik a szociális információs szolgáltatás, veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése, tanácsadás, szociális munka végzése egyénekekkel és családokkal, valamint a munkanélküliekkel való rendszeres kapcsolattartás.

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településen a nőket érő erőszakra és a családon belüli erőszakra számszerű adatokkal nem rendelkezünk.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, átmeneti otthon nincs. A legközelebbi anyaoththon Szeged-Szentmihályon található.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Településünkön a helyi közéletben diszkrimináció nincs.

A településen az oktatási és kulturális intézmények valamint a Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetője nő. A képviselőtestületben is a polgármester és két képviselőtársa hölgy. Így a női nem megfelelő arányban képviselve van a testületben. A képviselőtestület nemek szerinti száma az utóbbi években nem változott, 3 nő és 4 férfi látja el a feladatokat.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, az alulképzettség, a kismamák bezártság érzése és a magányosság.

A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes anyukákat az elmagányosodás veszélye fenyegeti a napi rutin monotonná válása miatt.	-családi és baba-mama programok szervezése -időszakos gyermekfelügyelet biztosítása
A 40 éves korú nők körében magas a munkanélküliség. Ennek oka a GYES-ről GYED-ről visszatérő anyukák elvesztették előző állásukat vagy a szakmájuk nem megfelelő.	-állásbörze szervezése, tájékoztatás, -átképzési lehetőségek felkutatása -életvezetési tanácsok tartása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Röszke község népességének összetételében a 60 év feletti aránya folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. A 2012-es adatokhoz képest az öregedési index 2017-ben 9%-kal több. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét igen alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek elmúlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. Ezen a téren jelentős a társadalmi szinten megoldásra váró problémák száma, a nyugdíjak reálértékének megőrzése, emelése, az idősök biztonságérzetének növelése, a szegénység, a megélhetési gondok elleni küzdelem.

A munkalehetőségek és egyéb okok miatt a család aktív tagjai legtöbbször városokba költöznek, az idősök egyedül maradnak. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívás elé állítja intézményünket.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	404	583	987
2013	397	568	965
2014	385	563	948
2015	373	541	914
2016	373	523	896
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők arányát tekintve a nők vannak többségben. És bár csökkent nyugdíjasok száma, így is nagy különbség maradt a két nem juttatásai közt.

6.2. Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Pontos számadattal nem rendelkezik az önkormányzat a nyugdíjasok foglalkoztatásával kapcsolatban. A fő megélhetést a mezőgazdaság biztosítja, ezért jellemző, hogy a nyugdíjasok mezőgazdaságból származó bevétellel egészítik ki nyugdíjukat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Egy pályázat keretein belül informatikai képzéseket tartanak a 60 év feletti lakosság számára. A projekt nagyon sikeres, szívesen jönnek tanulni a nyugdíjasok, mindig maximális létszámmal működnek a csoportok.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem jellemző a településen a hátrányos megkülönböztetés az idősök felé, viszont a diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	623	0	0,00%
2013	626	0	0,00%
2014	632	0	0,00%
2015	626	0	0,00%
2016	625	0	0,00%
2017	638	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy fogorvos látja el a településen. Ennél nagyobb probléma esetén, a Szegeden található egészségügyi intézményekhez fordulhatnak. A Szegedre való eljutásban segítségükre van a Szociális Szolgáltató Központ. Az idősök a településen leggyakrabban keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák, betegségek miatt kerülnek orvoshoz. Az

esetszámokból nem derül ki százalékos aránya a betegségeknek, de az országosan sűrűn előforduló esetek a településre is jellemzők. Ezért nagyon fontos lenne a prevencióra figyelni idősebb korosztályok esetében is.

A Szociális szolgáltató Központ a következők szociális feladatokat látja el:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik az önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, külön koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A házi segítségnyújtás egy olyan gondozási forma, amelynek célja, hogy az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását a szükségleteknek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. Házi segítségnyújtás keretében szükséges azokról a személyekről gondoskodni, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak.

Ezen ellátás keretében biztosítja az intézmény a rászoruló személyi és környezeti tisztaságát, lelki gondozását, napi egyszeri étkezését, bevásárlást, gyógyszerkiváltást, valamint személyes ügyek intézését.

A családsegítés feladatai közé tartozik a szociális információs szolgáltatás, veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtetése, tanácsadás, szociális munka végzése egyénekekkel és családokkal, valamint a munkanélküliekkel való rendszeres kapcsolattartás.

2017-es adatok alapján a szolgáltatások számadatai a következőképpen alakultak.

	Étkezés	Házi segítségnyújtás	Családsegítés és gyermekjólét
Ellátottak száma (fő)	80	16	170

Forrás: Szociális Szolgáltató Központ

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár biztosítja.

A művelődési ház több éve helyszínt biztosít a település két aktív nyugdíjas klubjának találkozóihoz. Az egyik klub a Hagyományőrző Nyugdíjas Klub. A klub 1975-ben alakult. Találkozóikon sokat beszélgetnek, kézimunkáznak, énekelnek, kirándulnak. Sokat szerepelnek helyi rendezvényeken és az Országos Ki mit tudon is indultak.

Másik klub az Őszirozsák Nyugdíjas Klub, akik szintén aktívan kapcsolódnak a település életéhez.

A heti találkozó alkalmával történő beszélgetések, vagy a közös színházlátogatások jó kulturális szórakozás biztosítanak. A klubok ápolják a kapcsolatot más települések klubjaival is, és sokszor vendégeskednek egymásnál, kis műsorokkal készülve ünneplik egymást.

c) idősek informatikai jártassága

Míg 2013-ban a településen a 70 év feletti korosztály 90%-a nem használta a számítógépet és az internetet, mára ez az arány 20%-kal csökkent.

A településen élő idősek egy része, igen aktív és szívesen részt vesznek informatikai képzéseken. Az ott megszerzett tudást a hétköznapiakban is használják. Az idősek másik része, akik elzárkóznak a tanulás lehetőségétől, de ők is találnak más, kedvükre való elfoglaltságot.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	15 685	0	1
2013	1	15 910	0	1
2014	1	16 259	0	3
2015	1	16 611	0	2
2016	1	16 893	0	2
2017	1	n.a.	0	n.a.

Forrás: TEIR

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A legfontosabb időseket célzó program az Idősek Napja. A rendezvényt Röske Község Önkormányzata és a Petőfi Sándor Művelődési Ház közösen szervezi. Ez alkalomból minden évben, október első csütörtökén meghívjuk az időseket egy közös ebédre. A Szociális Szolgáltató Központtal együttműködve azok a nyugdíjasok is el tudnak jönni, akiknek az egészségi állapotuk már nem engedné meg. Általában 350 fő vesz részt az eseményen.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idősek aránya, ezért az elszigetelődés esélye nagy.	-szabadidős programok szervezése, aktivitást megőrző programok
A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők között sok a keringési zavarokkal, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel, ízületi problémákkal küzdő idős.	-rendszeres mozgást elősegítő programok -szűrővizsgálatok biztosítása -egészségfejlesztési, prevenciós előadások tartása
A egyedül élő idősek gyakran válnak áldozattá, csalások, bűnelkövetések alanyai	-személyes környezetüknek és otthonuknak a védelmét szolgáló intézkedések bővítése a helyi újságban

7. Fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Településünkön a fogyatékossgal élő többsége testi, mozgásszervi fogyatékos. A fogyatékossgal élő létszáma, a fogyatékossga formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

A fogyatékkal élő legnagyobb részének az egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, vagy segély. Ezek igen szűkös megélhetést biztosítanak számukra. Fontos megemlíteni, hogy a fogyatékossgal élő iskolai végzettsége is jóval elmarad egészséges társaiktól, ami tovább rontja elhelyezkedési esélyeiket. Fogyatékossguk típusa is meghatározza gazdasági aktivitásukat. Legnehezebben az értelmileg akadályozottak, vakok, mozgássérültek találnak munkát. Jellemző, hogy a fogyatékosok jelentős többsége az idősebb korosztályból kerül ki. Az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a prevenció elvére, a fogyatékossgát okozó betegségek, balesetek megelőzésére. A támogató szolgálat biztosítja a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátását, illetve a lakáson kívüli közszolgáltatások elérését, valamint életvitelük önállóságának megőrzését.

a) fogyatékkal élő foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemeként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	82	112
2013	83	106
2014	81	110
2015	77	103
2016	76	89
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élő számára. Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

A táblázatból kiderül, hogy a megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők közül több a nő, mint a férfi.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma			
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Röszkén nincs fogyatékossgal élők számára nappali ellátás.

A fogyatékkal élők egy része időskorú. A nyugdíjas klubba és a rendezvényeikre bárki ellátogathat.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön a korábban már részletezett, Szociális Szolgáltató Központ intézményének keretében biztosított házi segítségnyújtást és étkeztetést, mint szociális alapszolgáltatásokat a fogyatékkal élők is igénybe vehetik.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élő személyek számára biztosított alap ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit (Fot. 6.- 7. §).

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékkal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni.
- Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők magas száma alapján a fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek 90%-a akadálymentesített, felújított épület. Az akadálymentesítésből kimaradt a rendőrőrs. Akadálymentesített épület az önkormányzat, az iskola, az óvoda, az orvosi rendelők, a Szociális és Szolgáltató Központ és a művelődési ház.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településre helyközi járatként alacsonypadlós buszjárat naponta egyszer vagy kétszer jár. A járdák és parkok akadálymentesítése megoldott a településen.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Településünkötől 15-25 kilométerre található olyan intézmények Szegeden és Deszken, ahol nappali ellátásban részesülhetnek megfelelő környezetben.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan kezdeményezést, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők magas száma alapján az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy a fogyatékkal élő idősöknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van a településen	-a kapcsolattartás elősegítése, fórumok, klubok létrehozása -az elszigetelődés megszüntetése speciális programok segítségével
Vannak olyan személyek, akiknek az évek során szerzett fogyatékossgot nehéz feldolgozni	-szakemberi segítség biztosítása
A környező városokban megrendezésre kerülő programokról ritkán jut el községünkbe az információ.	- információs bázis kiépítése a honlapon
A rendőrőrs épülete nem megközelíthető a fogyatékkal élők számára.	-akadálymentesítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Beretzk Péter Természetvédelmi Klub Egyesület:

Az egyesület célja a dél-alföldi régióban, illetve a Szegedi Kistérségben aktív környezet-és természetvédelem. Ez a tevékenység kiterjed a természeti-és környezeti nevelésre (szemléletformálással), a lakosság szakmai tájékoztatására, továbbképzések és terepi foglalkozások, szakmai táborok, erdei iskolák szervezésére.

Röszke Község Egészségvédő Egyesülete:

A szervezet céljai között szerepel az egészséges életmód fejlesztése, az egészséges táplálkozási szokások elsajátítása; a lelki egészség megőrzésének elősegítése; a természet védelme, a környezeti ártalmak csökkentése; programok, tanfolyamok szervezés, tanácsadás az egészségvédelemmel kapcsolatban.

Röszkei Kaláka Hagyományőrző és Teleház Közhasznú Egyesület:

A Röszkei Kaláka Egyesület főtevékenysége a teleház működtetése. Emellett feladata a kulturális örökség megóvása, a helyi hagyományok ápolása; településfejlesztés; ifjúsági szervezetek fejlesztése, ifjúsági közösségi tér létrehozása.

Röszkei Polgárőr Egyesület:

Az egyesület biztosítja az iskola és óvoda környékén a balesetmentes közlekedést, a tanyagondnoki szolgálattal együttműködve a segélyhívások kapcsán a helyszínrre vonulásban részt vesz. Feladatai továbbá az illegális szeméttlerakás, környezetszennyezés, természetkárosítás megakadályozása; a pénzintézetek elleni támadás megelőzése, postások útvonalának figyelése a nyugdíjfizetés napjaiban.

Röszkei Sporthorgász és Természetvédő Egyesület:

Az egyesület a gyulai Holt-Tisza horgászatáért és természetvédelméért tenni akaró, jó szándékú röszkei és a környező települések lakóinak kezdeményezésére jött létre.

Röszkei Sportkör:

A Röszkei Sportkör célja a rendszeres sportolás (versenyzés), testedzés, felüdülés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, a társadalmi öntevékenység és a közösségi élet kibontakozása.

A sportkör keretein belül öt szakosztály működik: kézilabda, kick-boks, labdarúgó, lövész, sakk szakosztályok.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nincs. A településen egyházi és civil szervezetek szoros kapcsolatban állnak egymással nézve akár a feladatok megosztását, akár a programok szervezését tekintve.

Az önkormányzat a településen működő civil szervezetek egy részét költségvetéséből anyagilag is támogatja. Ezen kívül az önkormányzat különböző kedvezményekben részesíti az egyes szervezeteket. Például a civil szervezetek önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben térítésmentesen vehetik igénybe a Petőfi

Sándor Művelődési Ház és Községi Könyvtár közösségi helyiségeit és szakmai segítségét, a gyermekek sportolási lehetősége ingyen biztosított a Sportcsarnokban.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Röszke a Szegedi Többcélú Kistérségi Társulásnak, a Homokháti Önkormányzatok Kistérségfejlesztési Társulásnak és a Domaszék-Röszke Szennyvíztisztító Fejlesztési Társulásnak a tagja.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településen nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A település civil szervezetei az a) pontban bemutatásra került tevékenységeikkel igyekeznek az egyenlőbánásmód feltételeinek megfelelően programokat szervezni. Figyelnek arra, hogy az egyes célcsoportok semmilyen hátrányba ne kerüljenek tevékenységük során.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségben leginkább a foglalkoztatás növelésével tudna bekapcsolódni a feladatellátásba.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését a település intézményeinek dolgozói/vezetői segítségével gyűjtöttük össze. E tevékenységbe bekapcsolódtak az Önkormányzati és Polgármesteri Hivatal dolgozói, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmény, a közművelődést szervező intézmény, köznevelési intézmények.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket.

Az esélyegyenlőségi program tervezete a honlapon való megjelenéssel biztosított.

Röszke Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A munkanélküliség miatt, eladósodás következtében közüzemi tartozások. Rőszkén lévő külterületi tanyákon, szegénységben élők életkörülményei nem megfelelőek. Pályakezdő fiatalok munkanélküliségi problémáinak leküzdése.	közfoglalkoztatás folytatása, jogi tanácsadás elindítása, tanyafejlesztési program kidolgozása, állások, képzések közvetítése
Gyermekek	Kevés adattal rendelkezik az iskola a HH/HHH-s gyerekek beazonosításához és a nyilatkoztatás alacsony százalékban történt meg. Pályakezdők munkanélküliségéből adódóan pályaválasztási nehézségeik lépnek fel már általános iskolában. Magas a veszélyeztetett kiskorúak száma a szülők szenvedélybetegsége és eladósodása miatt.	tájékoztatás a HH/HHH státusz előnyeiről pályaválasztási napok megrendezése, életmódvezetési tanácsok, használatra adományok
Idősek	Az özvegyen elmagányosodás és az idősek gyakori megbetegedései. Az egyedül élő idősek gyakran válnak a bűnelkövetés áldozatává.	szabadidős programok szervezése, tájékoztatás és megelőzés, prevenciók előadások, szűrések, személyes környezetük megóvása
Nők	GYED-ről, GYES-ről való munkába visszatérés, 35-50 év felett nagyarányú munkanélküliségre számíthatnak. A mindennapok monotonná válása.	a munka világában történő képzésekről való tájékoztatás, átképzési lehetőségek, családi programok, időszakos gyermekfelügyelet biztosítása
Fogyatékkal élők	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők magas száma alapján az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy a fogyatékkal élő időseknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van a településenA helyi rendőrség nehezen megközelíthető a fogyatékkal élők számára.	programszervezés után a fő program a kapcsolatteremtés, fórumokba bekapcsolódás lehetősége, szakemberi segítség biztosítása, információs bázis kiépítése a honlapon, akadálymentesítés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	közfoglalkoztatás program folytatása jogi tanácsadás tanyák fejlesztése állások, képzések közvetítése	Polgármester jegyző Szociális Szolgáltató Központ Tanyagondnoki Szolgálat
Gyermekek	HH/HHH-s gyerekek beazonosítása pályaválasztási tanácsadónapok szervezése használsruha adományok	Orbán Dénes Általános Iskola Szociális Szolgáltató Központ Petőfi Sándor Művelődési Ház Polgármester, Jegyző
Idősek	programok szervezése gyakori megbetegedések megelőzése személyes környezetük megóvása a bűnelkövetésektől	Szociális Szolgáltató Központ Polgármester Petőfi Sándor Művelődési Ház Röszkei Rendőrőrs
Nők	álláskeresési lehetőségekről való tájékoztatás, átképzési lehetőségek, családi programok szervezése	Petőfi Sándor Művelődési Ház Dél-Alföldi Regionális Munkaügyi Központ Szegedi Regionális Kirendeltsége Bölcsőde
Fogyatékkal élők	kulturális programok szervezése információs bázis kiépítése a honlapon a helyi rendőrség akadálymentesítése	Önkormányzat Petőfi Sándor Művelődési Ház Szociális Szolgáltató Központ

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák, a munkanélküliek, az idősek, a gyermekek, a nők és a fogyatékkal élők esélyegyenlősége megvalósul és biztonságban élhetnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőséget kapjanak a helyzetük javítására, hogy megfelelő életkörülmények között élhessenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, oktatását, veszélyeztetettségük megelőzését és egészséges testi-lelki fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek védőhálójának összehangolására, támogatásuk megoldására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermeket vállaló anyák terheinek csökkentésének támogatását és az egyenjogúságot a foglalkoztatás területén.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviseletére, akadálymentes környezetük biztosítására és az információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatási program folytatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkanélküliség folyamatos probléma a községben, főleg a hátrányos helyzetűek körében. Az álláskeresők számaránya 2017-es adat szerint 2,7%-os.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Hátrányos helyzetű tartós munkanélküliek 1%-os bevonása a programba. Közép: A program népszerűsítése, további 1%-os növekedés a részvételi arányban. Hosszú: a program folyamatos fenntartása, akár 2%-os munkanélküliség csökkenéssel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. adatgyűjtés a regisztrált munkanélküliekről 2. közfoglalkoztatásról szóló tájékoztató 3. közfoglalkoztatás lehetőségének felajánlása feladatok kiosztása
Résztvevők és felelős	Felelős: Röske Község Önkormányzata Résztvevők: nyilvántartásba vett álláskeresők
Partnerek	közüntézmények
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú cél határideje: 2020. 10. 31. Középtávú cél határideje: 2022. 10. 31. Hosszútávú cél határideje: 2023. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutató: rövid, közép és hosszútávon a közfoglalkoztatásban résztvevők száma Dokumentáltsága: önkormányzati nyilvántartások Forrása: önkormányzati nyilvántartások Fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A közfoglalkoztatás támogatási rendszerének átalakítása vagy megszüntetése
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Jogi tanácsadás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelentős a lakásfenntartási támogatást felvevők száma és emellett az eladósodás miatt közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok halmozódnak fel. 10-ből 2 családnak problémája van a visszafizetésekkel.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	-rövidtávú: tájékozódás, adatgyűjtés a szolgáltatás szükségességéről az érintett célcsoport minél szélesebb körében -középtávú: a szolgáltatás népszerűvé válása, a problémákkal küzdők 10 % -a igénybe veszi a tanácsadást -hosszútávú: a megoldások megtalálása, a hátralékok felhalmozódásának legalább 15 %-os rendezése a hasznos tanácsoknak köszönhetően
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. igényfelmérés, tájékozódás 2. pénzügyi forrás előteremtése a szolgáltatás megkezdéséhez. 3. A jogi tanácsadáshoz megfelelő szakember megkeresése, havi egy alkalom biztosítása 4. a megkezdett szolgáltatás népszerűsítése, javaslása a rászorulóknak
Résztvevők és felelős	Felelős: Röske Község Önkormányzat Résztvevők: az ügyfelek
Partnerek	Szociális Szolgáltató Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2020.10.31. Középtávú: 2022.10.31. Hosszútávú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: A sikeres adatgyűjtést és a tájékoztatást követően a segítséget kérők igénybe veszik a jogi segítséget, a havonta egyszer megjelenő tanácsadó ingyen tanácsadással megoldásokat javasol. Közép: Havonta egyre többen keresik a segítséget, miután tudomásukra jut a lehetőség. A szolgáltatásra rászorulóknak 5%-a részt vesz egy tanácsadáson. Hosszú: A hátralékok visszafizetésére 15 %-os aránnyal lesznek szakmai segítségek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-Szégyellik igénybe venni. A tájékoztatásban hangsúlyozni kell a személyes adatok védelmét és biztosítani őket arról, hogy hasznos -Nem lesz pénzügyi forrása a tanácsadás fenntartására: pályázati források keresése
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	Tanyán élők életkörülményeinek folyamatos javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településhez tartozó mintegy 410 tanya infrastrukturális feltételei nem minden tanyán adottak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávú: információgyűjtés, tájékozódás a tanyákon élők életkörülményeiről közep-távú: a tanyákhoz tartozó kisebb feladatok elvégzése, rászorulókat ellátása hosszútávú: a tanyák felzárkóztatása a megfelelő életkörülményekhez.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. felmérések 2. tájékozódások 3. pályázati beadások (tanyafejlesztési projektek, tanyasi turizmus fellendítése) 4. felújítások
Résztvevők és felelős	Felelős: Rösztke Község Önkormányzat részvevők: tanyán élők
Partnerek	tanyagondnoki szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos intézkedések
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	sikeres pályázatok, felújítások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati források hiánya
Szükséges erőforrások	pénzügyi, humán

Intézkedés címe:	Gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a veszélyeztetett kiskorúak száma, a szülők eladósodása és szenvedélybetegsége miatt. A szülők krízishelyzete miatt a gyerekek lesznek a tünethordozók.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	-rövidtávú: megelőzésre felhívni a figyelmet -középtávú: életmódvezetési tanácsok -hosszútávú: a gyerekek életkörülményei javulnak, a veszélyeztetett gyerekek száma csökken
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel 2. pszichológusi segítség nyújtás, általános ismertető a helyi újságban 3. adományok a gyerekeknek
Résztevők és felelős	felelős: Szociális Szolgáltató Központ résztevők: gyerekek
Partnerek	óvodapedagógusok és iskolapedagógusok, családsegítő szolgálat, védőnői szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú: 2020.10.31. Középtávú: 2022.10.31. Hosszútávú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: pszichológus segítségével a helyi újságban a megelőzésre felhívni a figyelmet Középtávú: személyesen is felkeresik a pszichológust, felvállalják a problémáikat Hosszútávú: a veszélyeztetett kiskorúak száma csökken
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem olvassák a helyi újságot, nem fogadják meg a tanácsokat. Szégyellik a helyzetüket. Nem lesz pénzügyi forrása a tanácsadás fenntartásának.
Szükséges erőforrások	Humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	Pályaválasztási tanácsadó napok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pályakezdő fiatalok sokszor rosszul választanak szakterületet, ezért nem vagy csak nehezen tudnak elhelyezkedni. A pályakezdő fiatalok álláskereső aránya a településen 13,5 %-os.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávú: tájékozódás, tájékoztatás az aktuális munkaerő piaci igényekről közep-távú: általános iskola nyolcadikosai 80 %-ban olyan középfokú intézményt válasszanak, amely a megfelelő szakmát biztosítja számukra a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően. hosszútávú: pályakezdőként a szakmai tudásának megfelelő gyakornoki hely, esetleg munkalehetőség szerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. igényfelmérés készítés 2. helyi általános iskolával történő egyeztetés 3. megfelelő oktatási intézmények felkeresése a tanácsadások megtartására 4. tanácsadások után lehetőség biztosítása a további kérdések feltevésére írott vagy szóbeli formában
Résztevők és felelős	Felelős: Orbán Dénes Általános Iskola Résztevők: továbbtanulni vágyó felsőbb évfolyamba járó gyerekek
Partnerek	Művelődési Ház, Önkormányzat, oktatási intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid, közép és hosszútávú eredménye, ha felelősségteljesen már általános iskolában piacképes szakmát választanak és 2-3 %-al kevesebb lesz a pályakezdő munkanélküli. Fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A munkaerőpiac és a szakmák telítettsége, tanácsadó nap sikertelensége. Folyamatos tájékozódás és esetleges váltás.
Szükséges erőforrások	Humán

Intézkedés címe:	HH/HHH-s gyerekek, tanulók beazonosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyilatkoztatás alacsony százalékban történt meg, a különböző táblázatok adatai nem harmonizálnak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: Szülők tájékoztatása az adatok begyűjtésének megkezdéséről Közép- és hosszútávú cél: teljes körű nyilatkoztatási rendszer kiépítése, gyermekek adatbázisának, nyilvántartási rendszerének létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. adatgyűjtés és folyamatos aktualizálás, „HH/HHH térkép” készítése 2. tájékoztatás a HH/HHH státusz előnyeiről
Résztvevők és felelős	felelős: jegyző résztvevők a HH/HHH-s tanulók
Partnerek	védőnői hálózat, óvodapedagógusok és iskolai pedagógusok, családsegítő szolgálat munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: 2020.10.31. Közép-Hosszútávú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	megbízható adatok a HH/HHH gyerekek teljességéről
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tájékoztatást követően sem lesz lehetőség beazonosításra. Továbbra is a státusz előnyeit kell ismertetni.
Szükséges erőforrások	humán, technikai

Intézkedés címe:	Információk közvetítése nők részére a foglalkoztatást segítő programokon való részvételre
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkavállalási korú nőkhez viszonyítva, a munkanélküliek aránya 2,6%. A GYED-ről GYES-ről visszatérő kisgyermekes anyukáknak gondot okoz az elhelyezkedés. Az idősebb nők a munkahelyük megszűnése miatt válnak munkanélkülivé.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: munkanélküli aktív korú nők tájékoztatása a lehetőségekről. középtávú: képzések vonzóbbá tétele a biztosabb elhelyezkedés reményében hosszú távú: 2%-os elhelyezkedettek aránya ez új képzés elvégzését követően
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. tájékoztató kampány, tájékoztatás lehetőségekről—esélytudatos kommunikáció 2. állásbörze szervezése 3. Foglalkoztatási Osztály előadása képzési lehetőségekről
Résztvevők és felelős	felelős: Szociális Szolgáltató Központ részvevők: 35-50 életkorú nők
Partnerek	Foglalkoztatási Osztály, Önkormányzat, Művelődési Ház
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: folyamatos Középtávú: 2020.10.31. Hosszú távú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid és középtávon az álláskereső munkanélküli hölgyek 1% részt vesz a tájékoztatókon és a programokon. Hosszútávon az elhelyezkedési százalékok megnövekednek 2%-al.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a program és a tájékoztatás iránt. Pozitív példák bemutatása plakátokon, figyelemfelkeltő eszközökkel.
Szükséges erőforrások	humán, pénzügy

Intézkedés címe:	Családi és baba-mama programok szervezése, időszakos gyermekfelügyelet biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyes, Gyed alatt az anyukák a napi rutin monotonná válása miatt elmagányosodnak. A gyermekek időszakos elhelyezése nem megoldott a településen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú: felmérni az igényeket a programtípusokra és a gyermekfelügyelet szükségességére Középtávú: programok szervezése, gyermekfelügyelet biztosítása Hosszútávú: rendszeres, szívesen jönnek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. igényfelmérés 2. megfelelő környezet kialakítása 3. programok szervezése
Résztvevők és felelős	Felelős: Petőfi Sándor Művelődési Ház Résztvevők: 0-3 éves korú gyermekek és az anyukák, bölcsőde vezetője
Partnerek	védőnő, anyukák, gyermekorvos, gondozónők, bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú: 2020.10.31. középtávú: 2022.10.31. hosszú távú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövidtávon: népszerűvé válik közép távon: szívesen eljönnek a programokra, bekapcsolódnak a szervezésbe hosszútávon: folyamatosan fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi forráshiány miatt nem sikerül programokat szervezni.
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi

Intézkedés címe:	Prevenációs programok szervezése idősek számára a gyakran előforduló betegségek megelőzésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyugdíjban részesülők között sok a keringési zavarokkal, szív- és érrendszeri megbetegedésekkel, ízületi problémákkal küzdő idős.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: az idősek egészségügyi állapotának felmérése legalább 60 %-ban közép: a leggyakrabban előforduló betegségekről felvilágosítani az időseket előadások, programok segítségével hosszú: a prevenációs programok segítségével 15 %-al többen vesznek részt éves szűréseken.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. adatgyűjtő munka, az adatok rendszerbe foglalása 2. egészségfejlesztő program/előadás tartása negyedévente egyszer 3. szűrőprogramok népszerűsítése
Résztvevők és felelős	Felelős: Szociális Szolgáltató Központ résztvevők: főleg 50 feletti célcsoport
Partnerek	orvosok, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos 2023. december 31-ig
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: statisztika az egészségügyi helyzet alakulásáról. Középtávon figyelemfelkeltés a programok által a megelőzés fontosságára Hosszútávon: Szűrőprogramokon való részvételi arány növekedése, halálozási arány 0,2 %-os csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvétel. Hatásos propaganda az egészség védelme érdekében
Szükséges erőforrások	Humán

Intézkedés címe:	Programok időseknek az elmagányosodás elkerülésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek egy részének helyzete nehéz, hátrányos helyzetük (külterületen élő vagy egészségi állapot) miatt a településközpontot csak nehezen vagy egyáltalán nem képesek megközelíteni, így elmagányosodás érzése nő, a szolgáltatásokhoz, a kulturális programokhoz való egyenlő hozzáférésük nem biztosított, közösségi életből kirekesztődnek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Felmérni az igényeket a programtípusokra, adatgyűjtés az idősek tevékenységeiről Közép: A programokra eljutás módjának megtalálása (család vagy tanyagondnoki szolgálat) Hosszú: Évente legalább 2 program szervezése a hátrányosabb helyzetű időseknek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. önkéntesek toborzása egy-egy rendezvény, program idejére, az idősek szállítására tanyagondnoki szolgálattal együtt 2. együttműködés kialakítása a helyi közösségi közlekedésben, szállításban önként jelentkezőkkel, támogatókkal 3. kulturális intézmény programszervezése, olyan programokkal, amely a korosztály számára szórakoztatóak és csökkentik a magányérzetet.
Résztvevők és felelős	Felelős: Szociális Szolgáltató Központ résztvevők: hátrányos helyzetű idősek
Partnerek	Művelődési Ház, nyugdíjas klubok, Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2020. 10.31. középtávú: 2022.10.31. hosszútávú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid, közép és hosszútávon is az idősek, egyedül élők elmagányosodásának megszűnése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat a programok nem jól sikerült propagandája, nem ér el a célcsoporthoz. Helyi médiák, kommunikációs csatornák bevonása
Szükséges erőforrások	humán erőforrás és pénzügyi

Intézkedés címe:	A egyedül élő idősek személyes környezetük megóvása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egyedül élő idősek egy része nem kap elegendő tájékoztatást és segítséget az otthonuk és vagyonuk megóvása érdekében, a csalók és besurranók ellen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Folyamatos beazonosítás és tájékoztatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Együttműködés a helyi polgárőrséggel és a helyi rendőrséggel. Az aktuális bűnelkövetés elkerülése érdekében információk közlése a helyi újságban.
Résztvevők és felelős	Felelős: Szegedi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály -Röszke Rendőrőrs résztvevők: idősek
Partnerek	Önkormányzat, polgárőrök
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2020.10.31. középtávú: 2022.10.31. hosszú távú: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az egyedül élő idősek biztonság érzete növekszik, a bűnelkövetések száma csökken.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem olvassák a helyi újságot.
Szükséges erőforrások	humán erőforrás és pénzügyi

Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők elszigeteltségének enyhítése- programok szervezése-információs bázis kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők magas száma alapján az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy a fogyatékkal élő időseknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket (adatgyűjtés) 70 %-os teljességgel, információs bázis kiépítése a honlapon közép: a fogyatékkal élők szemléletváltása, életcél adása, információs bázisban való eligazodás segítése hosszú: társadalomba való beilleszkedésük sikeressége, közösségi életbe való bekapcsolódásuk kortól függetlenül, sikeresen használják a bázist
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. helyzetfelmérés, a családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása, segítése 2. környezetük befogadóvá tétele, tájékoztató az információs bázis használatáról 3. kapcsolatfelvétel civil szervezetek
Résztvevők és felelős	Felelős: Szociális Szolgáltató Központ Résztvevők: fogyatékkal élők és családtagjaik, önkormányzat
Partnerek	Petőfi Sándor Művelődési Ház, Nyugdíjas klubok
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatosan történő adatgyűjtéssel 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elszigetelten élők száma csökken, beintegrálódás a közösségbe a honlap használata során szerzett információk segítségével folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás, további egyesületek bevonása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	keves információt tudunk beszerezni róluk; családtagok, szűkebb és tágabb környezet bevonása
Szükséges erőforrások	humán, technikai

Intézkedés címe:	A szerzett fogyatékoság feldolgozásában való segítség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az évek során kialakult fogyatékoságot nehezen dolgozzák fel az érintettek, nem járnak közösségbe.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid: felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket közép: a fogyatékkal élőknek életcél adása, segítség a feldolgozásban hosszú: társadalomba való beilleszkedésük sikeressége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. helyzetfelmérés, a családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása 2. szakemberi segítség biztosítása 3. folyamatos a segítségnyújtás
Résztvevők és felelős	Felelős: Szociális Szolgáltató Központ részrtvevők: fogyatékkal élők és családtagjaik
Partnerek	Petőfi Sándor Művelődési Ház, Nyugdíjas klubok
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatosan történő adatgyűjtéssel 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elszigetelten élők száma csökken, beintegrálódás a közösségbe folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás, további egyesületek bevonása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kevés információt tudunk beszerezni róluk; családtagok, szűkebb és tágabb környezet bevonása
Szükséges erőforrások	humán, technikai

2. Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatási program folytatása	Munkanélküliség folyamatos probléma a községben. Az álláskeresőknél a 2017-es adatok szerint 2,7 %-os.	Munkanélküliek 1 %-os bevonása a programba. A program népszerűsítése, további 1 %-os növekedés a részvételi arányban. A program folyamatos fenntartása, akár 2 %-os munkanélküliség csökkenéssel	Településfejlesztési stratégia	1.adatgyűjtés a regisztrált munkanélküliekről 2. közfoglalkoztatásról szóló tájékoztató 3.közfoglalkoztatás lehetőségének felajánlása feladatok kiosztása	Röszke Község Önkormányzata	2023.12.31.			
2	Jogi tanácsadás	Jelentős a lakásfenntartási támogatást felvevők száma és emellett az eladósodás miatt közműdíj-, illetve lakáshitel-	Tájékoztató, adatgyűjtés a szolgáltatás szükségességéről az érintett célcsoport minél szélesebb körében.	Településfejlesztési stratégia, szociálpolitikai koncepció	1.igényfelmérés, tájékoztató 2.pénzügyi forrás előteremtése a szolgáltatás megkezdéséhez. 3.A jogi tanácsadáshoz	Röszke Község Önkormányzata	2023.12.31.			

		tartozások, hátralékok halmozódnak fel. 10-ből 2 családnak problémája van a visszafizetésekkel.	A szolgáltatás népszerűvé válása, a problémákkal küzdők 10 % -a igénybe veszi a tanácsadást. A megoldások megtalálása, a hátralékok felhalmozódásának legalább 15 %-os rendezése a hasznos tanácsoknak köszönhetően		megfelelő szakember megkeresése, havi egy alkalom biztosítása 4. a megkezdett szolgáltatás népszerűsítése, javaslása a rászorulóknak					
3	Tanyán élők életkörülményeinek javítása	A településhez tartozó mintegy 400 tanya infrastrukturális feltételei nem minden tanyán adottak.	Információgyűjtés, tájékozódás a tanyákon élők életkörülményeiről. A tanyákhoz tartozó kisebb feladatok elvégzése, rászorulók ellátása. A tanyák felzárkóztatása a megfelelő életkörülményekhez.	Településfejlesztési koncepció	1.felmérések 2.tájékozódások 3.pályázati beadások 4.felújítások	Röszke Község Önkormányzata	2023.12.31.			
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése	Magas a veszélyeztetett kiskorúak száma, a szülők eladósodása és	Megelőzésre felhívni a figyelmet. Életmódvezetési tanácsok. A	Szociális koncepció	1.folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel 2.pszichológusi segítség nyújtás	Szociális Szolgáltató Központ	2023.12.31.			

		szenvédélybete gsége miatt. A szülők krízishelyzete miatt a gyerekek lesznek a tűnethordozók.	gyerekek életkörülményei javulnak, a veszélyeztetett gyerekek száma csökken		3.adományok a gyerekeknek					
2	Pályaválasztási tanácsadónapo k szervezése	Pályakezdő fiatalok sokszor rosszul választanak szakterületet, ezért nem vagy csak nehezen tudnak elhelyezkedni. A pályakezdő fiatalok álláskereső aránya a településen 13,5 %-os.	Tájékoztódás, tájékoztatás az aktuális munkaerő piaci igényekről. Általános iskola nyolcadikosai 80 %-ban olyan középfokú intézményt válasszanak, ahol nagy valószínűséggel el tudnak helyezkedni. Pályakezdőként a szakmai tudásának megfelelő gyakornoki hely, esetleg munkalehetőség szerzése.	Közzoktatási terv, településfejleszt ési koncepció	1.igényfelmérés 2.helyi általános iskolával történő egyeztetések 3.megfelelő oktatási intézmények felkeresése a tanácsadások megtartása 4.tanácsadások után a lehetőségek biztosítása a további kérdések feltevésére írott vagy szóbeli formában	Orbán Dénes Általános Iskola	2023.12.31.			
3	HH/HHH-s	A nyilatkozatás alacsony százalékban történt meg, a különböző táblázatok adatai nem harmonizálnak.	Szülők tájékoztatása az adatok begyűjtésének megkezdéséről. Teljes körű nyilatkozatási rendszer	Közzoktatási terv	1.adatgyűjtés, folyamatos aktualizálás, HH/HHH-s térkép készítése 2.tájékoztatás a HH/HHH-s státusz előnyeiről	Jegyző	2023.12.31.			

			kiépítése, gyermek adatbázisának, nyilvántartási rendszerének létrehozása							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Információk közvetítése a nők részére a foglalkoztatást segítő programokon	Magas a munkanélküliség a 35-50 éves korosztályú nők körében. 2017-ben a regisztrált munkanélkülieknek majdnem a fele nő volt. A GYED-ről GYES-ről visszatérő kisgyermekes anyukáknak gondot okoz az elhelyezkedés. Az idősebb nők a munkahelyük megszűnése miatt válnak munkanélkülivé.	Munkanélküli aktív korú nők tájékoztatása a lehetőségekről. Képzések vonzóbbá tétele a biztosabb elhelyezkedés reményében. 2-3 %-os elhelyezkedettek aránya ez új képzés elvégzését követően.	Településfejlesztési koncepció	1.tájékoztató kampány. Tájékoztatási lehetőségek-esélytudatos kommunikáció 2.állásbörze szervezése 3.Munkaügyi Központ előadása a képzési lehetőségekről	Szociális Szolgáltató Központ	2023.12.31.			
2	Családi baba-mama programok szervezése	Gyes, Gyed alatt az anyukák a napi rutin monotonná válása miatt elmagányosodnak.	Felmérni az igényeket a programtípusokra. Programok szervezése, rendszeres megvalósítás, szívesen jönnek	Településfejlesztési koncepció, szociális koncepció	1.igényfelmérés 2.megfelelő környezet kialakítása 3.programok szervezése	Petőfi Sándor Művelődési Ház	2023.12.31.			
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

1	Prevenációs programok szervezése idősek számára a gyakran előforduló betegségek megelőzésére	A nyugdíjban részesülők között sok a keringési zavarokkal, szív- és érrendszeri megbetegedéssel, ízületi problémákkal küzdő idős.	Az idők egészségügyi állapotának felmérése legalább 60 %-ban. A leggyakrabban előforduló betegségekről felvilágosítani az időseket előadások, programok segítségével. A megelőzési programok segítségével 15 %-al többen vesznek részt éves szűréseken.	Településfejlesztési és szociális koncepció	1.adatgyűjtő munka, az adatok rendszerbe foglalása 2.egészségfejlesztő és megőrző programok/előadás tartása negyedévente egyszer 3.szűrővizsgálatok népszerűsítése	Szociális Szolgáltató Központ	2023.12.31.			
2	Programok időseknek az elmagányosodás elkerülésére	Az idők egy részének helyzete nehéz, hátrányos helyzetűek (külterületen élő vagy egészségi állapot) miatt a településközpontot csak nehezen vagy egyáltalán nem képesek megközelíteni, így elmagányosodás érzése nő, a szolgáltatásokhoz, a kulturális	Felmérni az igényeket a programtípusokra, adatgyűjtés az idők tevékenységeiről. A programokra eljutás módjának megtalálása (család vagy tanyagondnoki szolgálat). Évente legalább 2 program szervezése a hátrányosabb	Szociális koncepció	az idők szállítására tanyagondnoki szolgálattal együtt együttműködés kialakítása a helyi közösségi közlekedésben, szállításban önként jelentkezőkkel, támogatókkal kulturális intézmény program-szervezése, olyan	Szociális Szolgáltató Központ	2023.12.31.			

		programokhoz való egyenlő hozzáférésük nem biztosított, közösségi életből kirekesztődnek	helyzetű időseknek		programokkal, amely a korosztály számára szórakoztatóak és csökkentik a magányérzetet.					
3	Idősek személyes környezetük megóvása	Az egyedül élő idősek egy része nem kap elengedő tájékoztatást és segítséget az otthonuk és vagyonuk megóvása érdekében, a családok és besurranók ellen.	Folyamatos beazonosítás és tájékoztatás	Település-fejlesztési koncepció	Együttműködés a helyi polgárőrséggel és a helyi rendőrséggel. Az aktuális bűnelkövetés elkerülése érdekében információk közlése a helyi újságban.	Röszkei Rendőrőrs	2023.12.31.			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fogyatékkal élők elszigeteltségének enyhítése-programok szervezése-információs bázis kiépítése	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők magas száma alapján kapcsolat-teremtésre a fórumokba való bekapcsolódásról a kevés lehetősége van a településen	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket (adatgyűjtés) 70 %-os teljességgel, információs bázis kiépítése a honlapon. A fogyatékkal élők szemléletváltása, életcél adása, információs bázisban való eligazodás	Szociális koncepció	1.helyzet-felmérés, a családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása, segítése 2.környezetük befogadóvá tétele, tájékoztató az információs bázis használatáról 3.kapcsolat-felvétel civil szervezetek	Szociális Szolgáltató Központ	2023.12.31.			

			segítése. Társadalomba való beilleszkedésük sikeressége, közösségi életbe való bekapcsolódásu k kortól függetlenül, sikeresen használgák a bázis							
2	A szerzett fogyatékossg feldolgozásába n való segítség	Az évek során kialakult fogyatékossgot nehezen dolgozzák fel az érintettek, nem járnak közösségbe.	Felderíteni az ilyen problémával küzdő embereket. A fogyatékkal élőknek életcél adása, segítség a feldolgozásban. Társadalomba való beilleszkedésük sikeressége	Szociális konceptió	1. helyzetfelmérés, a családtagok és fogyatékkal élők tájékoztatása 2. szakemberi segítség biztosítása 3. folyamatos a segítségnyújtás	Szociális Szolgáltató Központ	2023.12.31.			

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

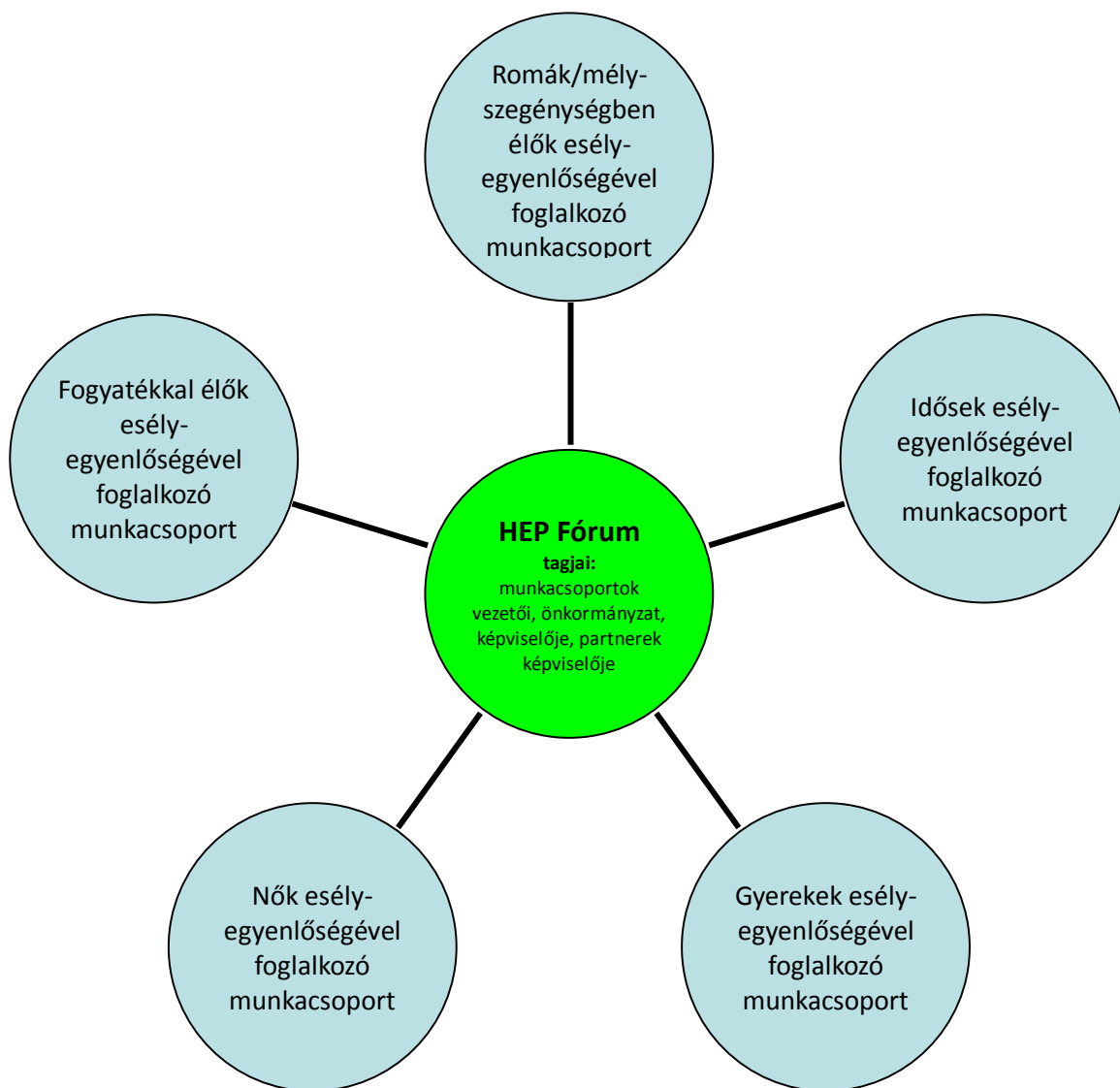
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülészik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

6. Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
7. Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
8. Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  1. felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  2. figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  3. támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  4. kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

9. a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
10. a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
11. az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen,
12. a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

13. felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
14. Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
15. Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
16. Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt - de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról és - szükség esetén - felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Röske Község Önkormányzat Képviselő-testülete Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Röske Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A Röske Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

- ² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum
- ³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.
- ⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.
R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.
- ⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.